

Bestemmingsplan Oostduinen

(Vastgesteld bij raadsbesluit 69, d.d. 11 juni 2009)

Inhoudsopgave

Toelichting	5
Hoofdstuk 1 Inleiding	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doel	6
1.3 Ligging plangebied	6
1.4 Vigerende bestemmingsplannen	7
1.5 Leeswijzer	7
Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plangebied	8
2.1 Inleiding	8
2.2 Ontstaansgeschiedenis	8
2.3 Bestaande situatie	8
Hoofdstuk 3 Beleidskader	19
3.1 Inleiding	19
3.2 Ruimtelijk beleid	19
Hoofdstuk 4 Milieu	28
4.1 Tien voor milieu, Contourennota voor milieubeleid 2006-2010 en Handleiding Gebiedsgericht Milieubeleid	28
4.2 Bodem	29
4.3 Milieueffectrapportage en Strategische Milieubeoordeling	29
4.4 Externe veiligheid	29
4.5 Luchtkwaliteit	29
4.6 Geluid	30
4.7 Water	30
4.8 Provinciale milieuverordening Zuid-Holland	33
4.9 Flora en fauna	34
4.10 Natuurbeschermingswet 1998	34
4.11 Boswet	35
Hoofdstuk 5 Planbeschrijving	36
5.1 Inleiding	36
5.2 Keuze van bestemmingen	36
Hoofdstuk 6 Toelichting op de bestemmingen	42
6.1 Inleiding	42
6.2 Opzet van bestemmingen	42
Hoofdstuk 7 Economische uitvoerbaarheid	44
Hoofdstuk 8 Overleg en inspraak	45
Regels	47
Hoofdstuk 1 Inleidende regels	48
Artikel 1 Begrippen	48
Artikel 2 Wijze van meten	53
Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels	54
Artikel 3 Bedrijf-1	54
Artikel 4 Bedrijf-2	55
Artikel 5 Bedrijf-3	56
Artikel 6 Maatschappelijk-1	58
Artikel 7 Maatschappelijk-2	60
Artikel 8 Maatschappelijk-3	61
Artikel 9 Maatschappelijk-4	63
Artikel 10 Maatschappelijk-5	64
Artikel 11 Natuur	65

Artikel 12 Verkeer (Verkeer-1, Verkeer-3)	67
Artikel 13 Wonen	69
Artikel 14 Leiding-gas	70
Artikel 15 Waarde	72
Hoofdstuk 3 Algemene regels	74
Artikel 16 Anti-dubbelregel	74
Artikel 17 Algemene bouwregels	75
Artikel 18 Algemene gebruiksregels	76
Artikel 19 Algemene ontheffingsregels	77
Artikel 20 Algemene procedureregels	78
Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels	79
Artikel 21 Overgangsrecht	79
Artikel 22 Slotregel	80

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Er zijn meerdere redenen aan te wijzen voor het opstellen van het bestemmingsplan Oostduinen. In deze paragraaf wordt daarop ingegaan.

1.1.1 Verouderde bestemmingsplannen

De nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro) die op 1 juli 2008 in werking is getreden en de oude Wet op de Ruimtelijke Ordening (WRO) vervangt, bepaalt dat bestemmingsplannen niet ouder mogen zijn dan 10 jaar, wil er sprake zijn van een actueel bestemmingsplan. Om bestemmingsplannen ouder dan 10 jaar te actualiseren, is in de Wro een overgangperiode van 5 jaar opgenomen. Dit betekent dat alle bestemmingsplannen ouder dan 10 jaar op 1 juli 2013 geactualiseerd dienen te zijn. In een deel van het plangebied gelden bestemmingsplannen. Deze zijn voor een groot deel ouder dan 10 jaar. In de nota "Bestemmingsplannen in relatie tot het actualiseringprogramma en tot de Structuurvisie Den Haag 2020" – vastgesteld op 16 december 2006 door de gemeenteraad – is aan dit gebied vanwege het gebrek aan juridisch-planologische kader derhalve prioriteit toegekend.

1.1.2 Het Voorbereidingsbesluit inzake de 'Witte Vlekken'

Met de term 'Witte vlek' worden delen van het Haagse grondgebied aangeduid waarvoor geen bestemmingsplan van kracht is. Het gebied kent twee witte vlekken: het gebied tussen het strand en de Pompstationsweg, evenals de van Alkemadelaan tussen de Frederikkazerne en de Pompstationsweg. Voor deze gebieden gelden alleen de stedenbouwkundige bepalingen van de bouwverordening. De nieuwe Wet ruimtelijke ordening stelt de verplichting dat voor het gehele gemeentelijke grondgebied één of meerdere actuele bestemmingsplannen van kracht dienen te zijn. Daarom heeft de gemeenteraad in de raadsvergadering van 14 december besloten om voor deze witte vlekken een bestemmingsplan op te stellen. Daartoe is op 29 maart 2007 door de gemeenteraad een voorbereidingsbesluit genomen.

1.1.3 De aanwijzing tot Habitatrichtlijn- en Natura2000-gebied

Om de biologische diversiteit te behouden en daarom maatregelen te treffen ten behoeve van bedreigde habitats en soorten, heeft de Raad van Europese Gemeenschappen op 21 mei 1992 de richtlijn 92/43/EEG vastgesteld. In juli 2003 heeft zij het duingebied Meijndel, waartoe een groot deel van dit plangebied behoort, op de lijst van gebieden van communautair belang voor de Atlantische biogeografische regio, geplaatst. Daarmee werd deze richtlijn op dit gebied van toepassing verklaard. Het werd een beschermd duinlandschap.

De implementatie van deze richtlijn in de Natuurbeschermingswet 1998 zal worden voltooid als dit gebied door de regering wordt aangewezen tot Natura2000-gebied. Begin januari 2007 is deze procedure door de publicatie van de ontwerp-beschikking 'Meijndel & Berkheide' gestart. In dit ontwerp zijn naast het gebied waarop de habitatrichtlijn van toepassing is ook het aan de Van Alkemadelaan grenzende Nettenboetstersveld en het gebied ten oosten van de Hoornse Hop opgenomen als Natura2000-gebied. De planologisch-juridische regeling in een groot deel van het plangebied is niet op deze komende aanwijzing afgestemd.

1.1.4 De Provinciale Milieuvordering (PMV)

Het grootste deel van het plangebied is een waterwingebied, zoals bedoeld in de Provinciale Milieuvordering. Het plan is erop gericht om het toelaten van functies en de reikwijdte daarvan af te stemmen op de belangen van de winning van grondwater en de bescherming daarvan. De begrenzing van dit waterwingebied met de bebouwde kom van Scheveningen komt in grote mate overeen met de rode contour uit het provinciale streekplan.

1.1.5 De wijziging van de kwaliteitseisen voor drinkwaterlevering

Zowel ten aanzien van de naleving van van eisen aan leveringszekerheid en veiligheid en om te blijven voldoen aan de kwaliteitseisen die de Drinkwaterwet stelt, zijn voortdurend aanpassingen aan installaties en gebouwen noodzakelijk. Momenteel worden twee nieuwe pompstations gebouwd en wordt de begrenzing en de toegang van het pompstation aangepast. Steeds vaker worden in het rivier-water nieuwe stoffen aangetroffen die de kwaliteit van het drinkwater kunnen bedreigen. Voorbeelden hiervan zijn restanten van geneesmiddelen, farmaceutische producten, hormoonversturende stoffen en bestrijdingsmiddelen. Vooral nog gaat het om lage concentraties. Wanneer in de toekomst de concentraties van deze stoffen toenemen, bestaat de kans dat ze door de bestaande zuivering niet adequaat worden verwijderd. Op dit moment wordt onderzoek uitgevoerd naar welke combinatie van zuiveringstechnieken afdoende resultaat biedt. Een ander – groot - deel van het pompstationsterrein is afgestoten en in het Natura2000-gebied betrokken. De herinrichting van de begrenzing en opzet van het pompstationsterrein is niet voldoende in een bestemmingsplan bepaald. Ook daar is het plan op gericht.

1.2 Doel

Met het bestemmingsplan worden meerdere doelen nagestreefd:

- De bestaande ruimtelijke structuur wordt juridisch-planologisch zodanig geregeld, dat deze wat betreft functie, bouwvorm, ligging en afmetingen in een goede ruimtelijke ordening wordt ondergebracht.
- Het tweede doel van het bestemmingsplan blijkt uit haar begrenzing. Het buitengebied buiten de bebouwde kom van Scheveningen – met uitzondering van het strand - wordt van een bestemmingsplan voorzien.
- Het derde doel betreft de onderlinge afstemming van de functies natuur, extensieve recreatie, zeewering, defensie en waterwinning met als uitgangspunt dat natuur, landschap en waterwinning de hoofdfuncties in het plangebied zijn.
- Een groot deel van het plangebied is tevens archeologisch waardevol. Overeenkomstig artikel 3.1.6.c van het Besluit Ruimtelijke Ordening en artikel 38a van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) dient bij ruimtelijke plannen rekening te worden gehouden met de in de grond aanwezige of te verwachten monumenten.
- De provinciale nota Regels voor Ruimte, een aantal wijzigingen van de WRO en de wijziging of voorgenomen wijziging van aanverwante wetten leiden of hebben geleid tot planologische randvoorwaarden wat betreft de waterhuishouding, gebiedsgericht milieubeleid, flora- en faunabeheer, ecologische verbindingzones en milieucomponenten in deze bestaande ruimtelijke structuur. Het bestemmingsplan is mede tegen de achtergrond van deze voorwaarden opgesteld.
- Tot slot zijn in de loop der tijd omtrent de verschillende functies in het plangebied - maatschappelijke voorzieningen, bedrijven en waterhuishouding - beleidsuitspraken door het Rijk, de provincie Zuid-Holland, de gemeente en/of instanties gedaan. De afstemming van de toe te laten functies in het plangebied op deze uitspraken vormt eveneens een doel van dit plan.

1.3 Ligging plangebied

De Oostduinen omvatten het duingebied aan de noordoostkant van Scheveningen gelegen op het grondgebied van de gemeenten Den Haag en Wassenaar. Het plangebied wordt aan de noordoostkant begrensd door de gemeentegrens Den Haag-Wassenaar en aan de zuidzijde door de terreinen van de Alexander kazerne. Aan de westzijde wordt de plangrens gevormd door de Van Alkemadelaan, de Zwolsestraat, de Harstenhoekweg, de Groningsestraat, de Hoornse Hop, de tramkeerlus 'Zwarte Pad'. In het noordwesten vormt het strand de plangrens. De oppervlakte van het plangebied bedraagt circa 275 hectare.

1.4 Vigerende bestemmingsplannen

Op dit moment geldt voor het deel van het plangebied tussen de Harstenhoekweg en de Pompstationsweg een sterk verouderde planologische regeling. Het betreft het 'Uitbreidingsplan in hoofdzaak Pompstation', vastgesteld in 1953. In het deel tussen de Pompstationsweg en de Harstenhoekweg, waarop de Van Alkemadelaan en de Zwolsestraat gelegen zijn, geldt het bestemmingsplan 'Belgisch Park'. Bij de Hoornse Hop gelden de bestemmingsplannen 'Scheveningen Badplaats 2e herziening' en 'Scheveningen Badplaats 5e herziening'. Voor het deel van het bestemmingsplangebied ten noorden van de Harstenhoekweg en rondom de Van Alkemadelaan is op dit moment geen bestemmingsplan van kracht.

1.5 Leeswijzer

In dit hoofdstuk is de aanleiding voor het opstellen van het bestemmingsplan voor het gebied Oostduinen aangegeven. Verder werden de doeleinden, die met het bestemmingsplan worden nagestreefd, omschreven.

Om deze in een bestemmingsplan gestalte te geven is enerzijds de bestaande situatie beschreven in hoofdstuk 2, anderzijds is voor de verduidelijking van een deel van de doeleinden in hoofdstuk 3 een selectie gemaakt van de relevante beleidsnota's en regelingen, die op dit plangebied van toepassing zijn. Daaruit zijn beleidsuitspraken voor het plangebied afgeleid. In hoofdstuk 4 wordt een beeld gegeven van het op het milieu toegespitste beleid en de in regelgeving gestelde milieukwaliteitseisen. Bij de keuze van bestemmingen in hoofdstuk 5 is aangegeven welke bestemmingen en bestemmingsregelingen uit deze beleidsuitspraken afgeleid zijn, dit mede tegen de achtergrond van de bestaande situatie en de nieuwe ontwikkelingen. De daarbij van toepassing zijnde milieukwaliteitseisen zijn bij het afwegingsproces betrokken. In hoofdstuk 6 wordt een toelichting op de bestemmingen en de opzet van de bestemmingsregels gegeven. Op de economische uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan wordt in hoofdstuk 7 ingegaan. Tot slot wordt in hoofdstuk 8 het resultaat van overleg en inspraak weergegeven.

Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plangebied

2.1 Inleiding

Oostduinen is te typeren als een duingebied met een aantal duinmeren en twee complexen met bebouwing. Het gebied betreft een beschermd duinlandschap in het kader van het Europese ecologische netwerk (Natura 2000).

2.2 Ontstaansgeschiedenis

Het duingebied bestaat uit 'jonge duinen' waarvan de vorming na 1100 is begonnen. De grootste aanvoer en verstuiving van zand vond plaats van de 13e tot en met de 17e eeuw. Bovenop oude strandwallen, duin- en strandzanden ontstonden zo reliëfrijke duinen. In de 18e en 19e eeuw traden grote verstuivingen op na beschadiging van de vegetatie door menselijk handelen (vooral het agrarisch gebruik), konijnen en het klimaat. Sinds 1854 zijn deze verstuivingen geleidelijk tot stilstand gebracht door het inplanten van helm en het reglementeren van het menselijk gebruik.

Dit betekent niet dat daarna de Oostduinen ongemoeid bleven. De spoorverbinding Den Haag-Scheveningen (na de oorlog opgeheven), een buiten van de Koninklijke familie (Ruygenhoek; in 1983 afgebrand), het Nettenboetstersveld en van recentere datum de waterwinning (sprangen, infiltratieplassen, leidingen), defensiegebruik en de recreatie zijn daar voorbeelden van.

Tot in 1870 kwamen in het gebied natte tot vochtige valleien voor die grotendeels verdwenen zijn door de waterwinning. Voor aanvang van de waterwinning lag het grondwater op 3 tot 5 meter boven NAP. Nu varieert het van 2 tot 10 meter boven NAP, afhankelijk van de aanwezigheid van winningsmiddelen. Sinds 1955 zorgt de infiltratie van rivierwater voor de aanwezigheid van permanent open water in een groot deel van de valleien.

Harstenhoek

De Harstenhoek is een van oorsprong licht geaccidenteerde duinvallei. In 1778 is deze vallei in cultuur gebracht door Leendert van der Harst die hier een boerenbedrijf stichtte. Ten behoeve van akkerbouw en veeteelt is het gebied geëgaliseerd, waarbij het zand op 1 tot 2 meter hoge wallen is opgeworpen. Deze zandwallen, ook wel "schurvelingen" genoemd, deden dienst als begrenzing van percelen van verschillende omvang en gebruik. Bekend is dat een deel van het terrein, het huidige Nettenboetstersveld, tot circa 1936 dienst heeft gedaan als koeienwei. Na beëindiging hiervan is het gebied tot rond 1960 in gebruik geweest als veld voor het drogen en boeten van vissersnetten, waarbij een deel van de zandwallen is opgeruimd. In het oostelijk deel van het gebied is Hollandveen in de onderlaag aanwezig.

2.3 Bestaande situatie

2.3.1 Ruimtelijke structuur

De structuur van Oostduinen is voornamelijk gebaseerd op de structuur van de oude en jonge duinen. De oude duinen zijn duizenden jaren geleden gevormd en vormen een stelsel van min of meer evenwijdige, langgerekte zandwallen, gescheiden door laagten, de strandvlakten.

De eerste, meest westelijke zone van duinen, is de zeereep met een gemiddelde hoogte van 15 tot 20 meter boven NAP. De breedte van de zeereep is circa 200 meter. De tweede zone, het grootste deel van het gebied en circa 2 kilometer breed, bestaat uit vlakke duinvalleien, afgewisseld met parabool(stuif)duinen waarvan de hoogste tot 30 meter reiken. Voor de waterwinning en defensiedoeleinden hebben soms zeer ingrijpende vergravingen plaatsgevonden. De derde zone is het meest landinwaarts gelegen en wordt gevormd door een smalle hoge doorlopende duinenrij met vaak zeer steile hellingen. Ter hoogte van Waalsdorp zijn de hoogten echter gering.

Het gebruik van de Oostduinen is in velerlei vormen sterk toegenomen. Dit heeft geleid tot een groot aantal gebruiksvormen en functies:

- zeewering;
- natuurgebied;
- waterwinning (infiltratie, berging, zuivering en winning, transport);
- recreatief medegebruik;

- defensie (o.a. stormbaan, schietterreinen, veldsporten);
- voormalige defensiewerken;
- verkeersdoeleinden (wegen en parkeren);
- ondergronds aardgastransport en gasverdeling;
- bewoning

In het verleden was er verder nog sprake van zandwinning, landbouw, het boeten van netten, kustverdediging en de exploitatie van een spoorlijn. Deze gebruiksvormen en functies hebben in de loop der tijd tot de aanwezigheid van archeologische, monumentale, cultuurhistorische en landschappelijke waarden geleid.

Het hele duingebied tussen Scheveningen en Wassenaarse Slag (Meijndel) is circa 2000 hectare groot. Daarvan is circa 1250 hectare eigendom van de Staat der Nederlanden, circa 600 hectare is eigendom van de gemeente Den Haag en de resterende 150 hectare is eigendom van derden, merendeels particulieren.

Het Duinwaterbedrijf Zuid Holland (DZH) is de grootste beheerder met circa 1700 hectare. Haar beheer betreft eigendomsgronden, erfpachtgronden (1465 hectare) en vergunningsgronden (225 hectare), welke samen het aaneengesloten beheersgebied vormen. Andere beheerders zijn onder andere Staatsbosbeheer, Defensie, de Hoogheemraadschappen Delfland en Rijnland en de Dienst Stadsbeheer (Zwarte Pad).

Er zijn verschillende locaties in het duingebied waarop zich een aantal gebouwen bevinden. De eerste locatie (18,9 hectare, waarvan 5,1 bebouwd) aan de Pompstationsweg bevat een aantal gebouwen van de NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland. De bebouwing is niet van bijzondere waarde met uitzondering van de watertoren en het pompgebouw. De tweede locatie bestaat uit een deel van het Defensiecomplex van de Alexanderkazerne. Daarop bevinden zich gebouwen ten behoeve van de uitoefening van veldsporten. Een derde locatie bestaat uit verspreid liggende deels ondergrondse gebouwen van de voormalige kustverdedigingswerken aan de westzijde van het plan.

Verder bevinden zich in het gebied een aantal verspreid staande objecten, zoals een radarpost, een gasreducerstation en enkele woningen. Eén van de drie woningen is een voormalig seinwachtershuisje, de twee andere liggen in het voormalig haltegebouw Wittebrug-Pompstation van de ZHESM uit ca. 1907. Het is gebouwd in overgangsarchitectuur bestaande uit een bouwlaag onder een hoge met pannen gedekte samengestelde kap. Het haltegebouw is onderdeel van de infrastructurele werken behorend bij de voormalige spoorlijn van Rotterdam naar Scheveningen (de Hofpleinlijn). De halte bestaat in feite uit twee dienstwoningen met enkele faciliteiten (wachtkamer en plaatskaartenbureau) ten behoeve van de spoorwegdienst. Het karakter van deze architectuur past goed in de landelijke omgeving van de stadsrand.

2.3.1.1 Deelgebieden

Het gebied bestaat uit een aantal deelgebieden: De Loopert, Uilenbos, Musschenberg, Harstenhoek, Ruygenhoek en het Nettenboetstersveld. In het onderstaande wordt per deelgebied de huidige ruimtelijk-functionele situatie beschreven.

Ruygenhoek

Dit 78 hectare grote gebied is gelegen in het westen van het plangebied. De belangrijkste functies van dit deelgebied zijn natuur, drinkwaterproductie en recreatie. De vegetatie van dit vrij hooggelegen, maar tamelijk reliëfarme deelgebied heeft een open karakter. De visuele wal rond de tramkeerlus 'Zwarte Pad' hoort ook bij dit deelgebied. Onder het zand gelegen bunkers maken deel uit van het beschermde Stützpunkt Scheveningen-Noord. Begin jaren '90 is langs de zuidrand van het gebied het Zwolsestraatcomplex gebouwd, met hoog opgaande appartementen en een parkeergarage, die hydrologisch van het duingebied worden geïsoleerd door middel van een kunstmatige waterscheiding.

De waterscheiding bestaat uit een randsloot die gevoed wordt met voorgezuiverd rivierwater en kunstmatig op een vast peil wordt gehouden. Omdat dit peil hoger is dan de grondwaterstand in de omgeving stroomt het water altijd af in de richting van de Zwolse straat. Op deze wijze is geborgd dat er geen verontreinigingen in het waterwingebied kunnen komen.

Voor fietsers vormen de Harstenhoekweg en de Pompstationsweg een belangrijke route naar het noorden. Overigens zijn de recreatieve mogelijkheden beperkt: het uitkijkpunt aan het Zwarte Pad, een wandelpad en een ruitepad. Het landhuis Den Ruygenhoek, voormalig buitenverblijf van de Koninklijke familie, is in mei 1983 afgebrand. De locatie is gereinigd en aan de natuur teruggegeven.

Harstenhoek

Landschappelijk gezien kan dit gebied worden beschouwd als een zeldzaam duinlandschapstype, ook wel Zeedorpenlandschap genoemd. Een dergelijk landschap bestaat uit duinterreinen in en rond "zeedorpen" zoals Scheveningen eens was. Onder invloed van allerlei menselijke activiteiten in het verleden hebben dergelijke gebieden een specifiek karakter gekregen. Door dit vroegere grondgebruik wijkt de bodem nogal af van de meeste duinbodems. Het van oorsprong kalkrijke duinzand is door landbouwactiviteiten en organische bemesting (veelal visafval) oppervlakkig ontkalkt en verzuurd. Aan de randen is de oorspronkelijk kalkrijke, onbemeste zandlaag nog wel aanwezig. Hierdoor zijn allerlei interessante microgradiënten ontstaan die het gebied een uniek karakter geven.

Bij besluit van 15 november 1988 is de Harstenhoek aangewezen als Beschermd Natuurmonument. Een deel van dit natuurmonument ligt binnen de begrenzing van het vigerende bestemmingsplan Scheveningen-badplaats, 2e herziening Badplaats-Noord. Voor het overige deel, beter bekend als het Nettenboetstersveld, is momenteel geen bestemmingsplan van kracht. Hiervoor wordt het onderhavige bestemmingsplan "Oostduinen" in procedure gebracht.

Musschenberg

De Musschenberg bestaat overwegend uit een hoog paraboolduincomplex. In de buurt van de voormalige spoorlijn liggen oude bunkers die voor een klein deel van belang zijn als (winter)verblijfplaats voor vleermuizen.

Uilenbos

Aan de westzijde zetten de hoge paraboolduinen zich vanuit de Musschenberg voort in het deelgebied Uilenbos. De binnenduinrand loopt hier steil af en heeft een min of meer natuurlijke morfologie. De rest van het deelgebied is vrij laag, mogelijk betreft het hier een oude strandvlakte.

De Loopert

Slechts een smalle strook van het bestemmingsplangebied maakt deel uit van het voornamelijk in gebied Meijndel gelegen natuurgebied De Loopert. Dit deelgebied wordt gekenmerkt door een laaggelegen deel in het westen en een hoger paraboolduincomplex in het midden en oostelijke deel. Het gebied wordt gedomineerd door infiltratieplassen en winningen.

2.3.2 Bodem

De bodem bestaat tot een diepte van circa 2 meter -NAP meestal uit kalkrijk, maar mineralogisch arm jong duin. Daaronder zijn tot een diepte van 7 meter -NAP strandzanden aangetroffen met tot een diepte van 6 meter fijnkorrelige zeebodem-afzettingen. Rond NAP bevinden zich slecht doorlatende veenlagen. Artefacten zijn het Nettenboetstersveld, een door afgraving ontstaan voormalig cultuurgebied en de voormalige spoordijk. De bodem van het eerste gebied is kalkarm door jarenlang agrarisch gebruik.

In het gebied zijn verschillende bodemonderzoeken uitgevoerd. Deze hebben voornamelijk betrekking op bouwactiviteiten op het terrein van het drinkwaterleidingbedrijf, de kazerne en op de terrein van de kleiduvenschietbaan. Uit de bodemonderzoeken op het terrein van het drinkwaterleidingbedrijf blijkt dat de bovengrond (0-0,5 m minus maaiveld) zeer licht verontreinigd is met zware metalen en PAK (teerachtige verbindingen). In de ondergrond worden geen verontreinigingen aangetroffen. Op het terrein van de kleiduvenschietbaan en in de wijde omgeving hiervan is de bovengrond (0-0,5 m-mv) sterk verontreinigd met lood en PAK ten gevolge van de schietactiviteiten. Ongeveer 10 ha. grond is verontreinigd met lood en ongeveer 7 ha grond is verontreinigd met PAK. De verontreiniging met lood wordt voornamelijk aangetroffen in de vorm van kleine loodkogeltjes afkomstig van het schieten met loodhagel. De verontreiniging met PAK wordt voornamelijk aangetroffen in de vorm van kleiduvenscherven. Deze scherven komen met name voor in de bovenste twintig centimeter van de bodem. Voor dit het geval van bodemverontreiniging is in 1996 een beschikking met betrekking tot de ernst en urgentie voor het saneren afgegeven. Het betreft een ernstig geval van bodemverontreiniging waarvan de sanering urgent is (kenmerk EU 504-001, d.d. 18 september 1996).

Voor niet alle delen van het plangebied hebben bodemonderzoeken plaatsgevonden. Verder is een deel van de uitgevoerde bodemonderzoeken verouderd (ouder dan vijf jaar). Indien voor deze locaties bouwplannen/ herinrichtingsplannen zijn zullen de bodemonderzoeken geactualiseerd moeten worden.

Uit de bodemkwaliteitskaart van de gemeente Den Haag blijkt dat de grond (0-2,0 m-maaiveld) in het plangebied gemiddeld niet verontreinigd is.

2.3.3 Natuur en openbare ruimte

Binnen het Nederlandse duingebied nemen de Haagse en Wassenaarse duinen een bijzondere plaats in. Uit oogpunt van natuur- en landschapsbehoud is het gebied van nationale en internationale betekenis en maakt deel uit van de provinciale en landelijke ecologische hoofdstructuur. Bovendien zal het gebied onderdeel gaan uitmaken van het Natura2000-gebied Meijndel en Berkheide. Naast de betrekkelijke ongereptheid en de schaal en omvang van het gebied ligt de meerwaarde van Oostduinen in de volgende elementen:

- de grote natuurlijke rijkdom, die is ontstaan als gevolg van de variatie in abiotische factoren (droog-vochtig, kalkarm-kalkrijk, voedselarm-voedselrijk); de grootste waarde is gelegen in de zogenaamde "witte duinen", de zogenaamde "grijze duinen", de droge duinbossen en de open vochtige duinvalleien;
- de geologische opbouw en de geologische processen die nog steeds plaatsvinden (kustsedimentatie en -erosie, verstuiving);
- de nog aanwezige cultuurhistorische elementen zoals onder andere het Nettenboetstersveld als component van het nationaal en internationaal waardevolle "Zeedorpenlandschap".

2.3.3.1 Milieudifferentiatie

De belangrijkste factor die bijdraagt aan de milieudifferentiatie in het gebied is het reliëf met de daarmee samenhangende verschillen in microklimaat en diepte van het grondwater. Het microklimaat wordt bepaald door de verschillen in windsterkte en bezonning. Als gevolg hiervan ontstaan verschillen in bodemtemperatuur, luchttemperatuur, luchtvochtigheid en watergehalte van de bodem. De wind zorgt daarbij door verstuiven en inwaaien voor verschillen in dynamiek. Mede door deze door de wind veroorzaakte dynamiek zijn er ook verschillen in kalkgehalte. Op plaatsen met weinig dynamiek komt het zand tot rust en wordt de kalk onder invloed van de regen in de loop der tijd uitgespoeld. Een andere factor is het zout dat vanuit zee wordt aangevoerd door regen en wind. Met name in de eerste honderden meters vanaf de kustlijn is het zoutgehalte van grote invloed op de samenstelling van de vegetatie.

2.3.3.2 Flora en fauna

De vele plantensoorten in het gebied groeien niet willekeurig door elkaar, maar vormen plantengemeenschappen van wisselende samenstelling en structuur. Deze grote verscheidenheid is ontstaan als gevolg van de eerder beschreven milieudifferentiatie.

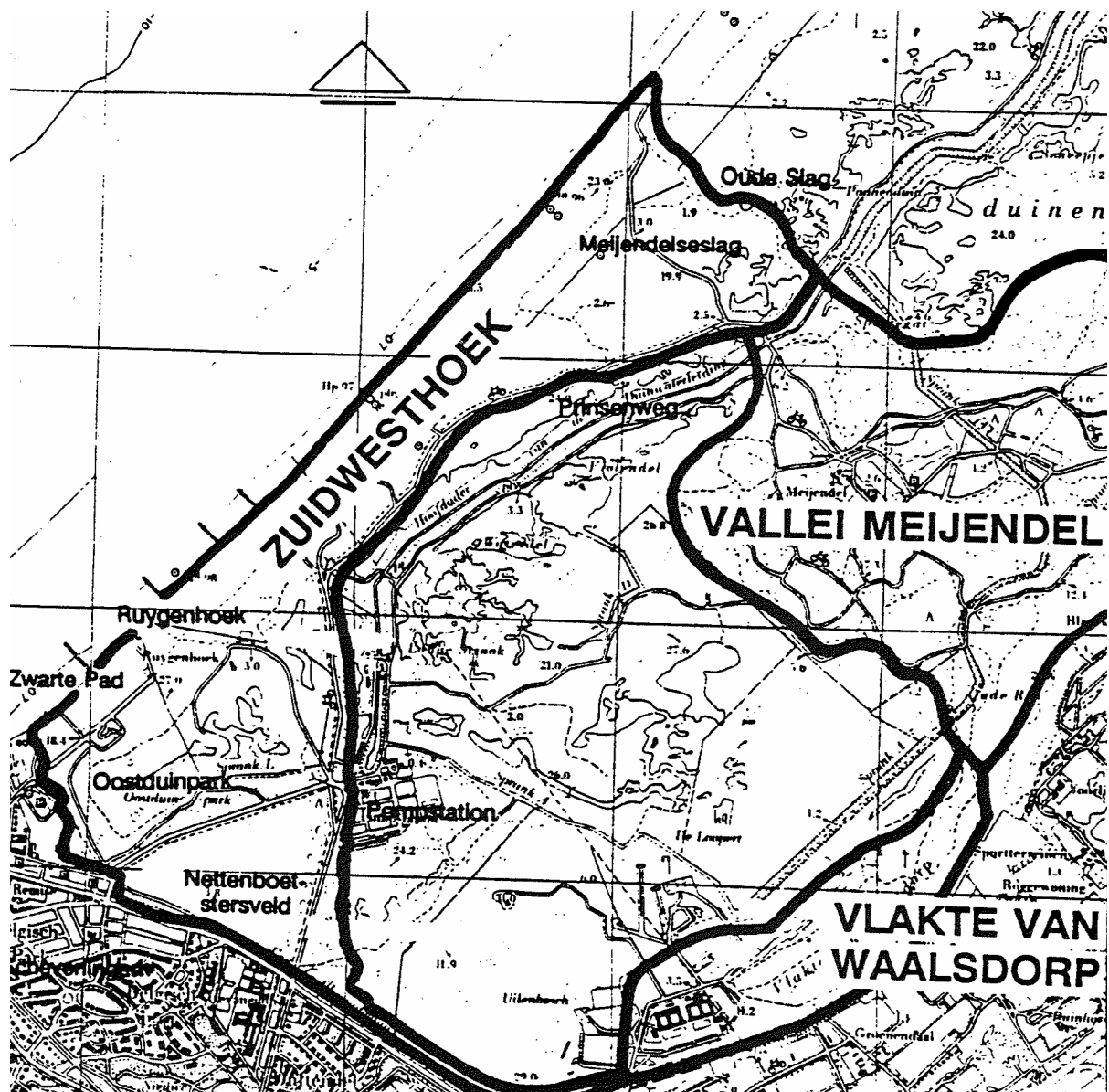
De successiereeksen van kaal, stuivend zand tot en met duinbos zijn volledig aanwezig. De grote diversiteit en het voorkomen van zeldzame soorten maakt de vegetatie van nationaal en internationaal belang. Naast de hogere planten komt ook een grote rijkdom voor aan lagere planten als mossen, korstmossen en paddenstoelen. De vegetatietypen binnen het plangebied zijn te verdelen in pioniervegetaties, duingraslanden, moeras- en watervegetaties, struwelen en bos. Pioniervegetaties komen verspreid voor, met name in het westelijke deel. De zeereep wordt gedomineerd door de associatie van Helm en Zandhaver met als bijzondere soort de wettelijk beschermde Blauwe zeedistel. Wat meer landinwaarts, vooral op zuidhellingen, is de Duinsterretjes-associatie vertegenwoordigd.

In het bunkercomplex komt een grote populatie meervleermuis voor. De populatie gebruikt de bunkers jaarrond als rust- en verblijfplaats. Het gebied Meijndel-Berkheide geldt als het belangrijkste gebied voor deze beschermde soort.

De duingraslanden worden als een van de waardevolste vegetatietypen van het duinlandschap beschouwd. Dit zijn gesloten gemeenschappen van kruiden en grassen welke ontstaan en in stand worden gehouden door een zekere mate van begrazing (vroeger door vee, tegenwoordig voornamelijk door konijnen en deels weer door begrazing door vee). In het middenduin, op circa 300 tot 800 meter vanaf de kustlijn, is de Duinpaardebloem-associatie vertegenwoordigd. In dezelfde zone kan zich op noordhellingen de associatie van Wondklaver en Nachtsilene vestigen.

Struwelen komen verspreid in het gebied voor. Het Duindoorn-Ligusterstruweel is vrij algemeen en komt optimaal tot ontwikkeling op circa 1500 tot 2200 meter van zee. Naast Duindoorn en Wilde liguster zijn slingerplanten als Heggerank en Wilde kamperfoelie kenmerkend. Dichter bij zee komt het Duindoorn-Vlierstruweel voor. Plaatselijk komt op noordhellingen het lage Eikvaren-Kruiwilgstruweel voor.

Kaart 1: Indeling van het duingebied

Harstenhoek

Deze variatie aan milieu-omstandigheden in samenhang met het veelal extensieve vroegere gebruik van met name het Nettenboetstersveld heeft geleid tot een bijzondere samenstelling van de vegetatie. Met name toen vanaf 1960 het beheer werd gewijzigd in "niets doen" is het oorspronkelijk schrale duingrasland geleidelijk overgegaan naar een korstmosrijke vegetatie welke momenteel in samenstelling en aantallen soorten uniek voor Nederland mag worden genoemd. Het zijn vooral de hier voorkomende hazen en konijnen die door hun "begrazing" in hoge mate hebben bijgedragen aan dit veranderingsproces en dit ook instandhouden. Door het wegvallen van konijnenbegrazing wordt het vergassen momenteel tegengegaan door begrazing met vee. Van de korstmossen komen alleen al van het geslacht *Cladonia* 16 soorten voor, dit is meer dan in het gehele gebied Meijndel.

In de zuidwestelijk en oostelijk gelegen randen van het Nettenboetstersveld komen Duindoorn-Ligusterstruwelen voor met naast de Duindoorn en Wilde Liguster ook onder andere Dauwbraam en Kruiwilg. Deze struwelen worden afgewisseld met kleine bospercelen. Dit struweel en bos is vooral van belang als broed- en rustgelegenheid voor zangvogels zoals Gekraagde roodstaart, Goudvink, Goudhaantje, Tuinfluit en Nachtegaal. Het grasachtige open deel is van belang voor vogelsoorten als Kievit, Tapuit, Kneu, Graspieper en Veldleeuwerik.

Van de reptielen komt de landelijk sterk bedreigde Duinhagedis in het gebied voor. Van de amfibieën komen zes soorten voor waaronder de Rugstreppad, een typische duinbewoner.

De Loopert

De vegetatie van het binnen het bestemmingsplangebied gelegen deel bestaat uit hoge duinstruwelen, met Meidoorn en Kardinaalsmuts als dominante soorten, afgewisseld met waardevolle open pionier- en graslandvegetaties. Plaatselijk is sprake van verruiging door Duinriet. De oevers van de infiltratieplassen zijn omgeven door rietzomen en ruigtevegetaties. Als gevolg van de relatieve rust in dit deelgebied is de broedvogelbevolking goed ontwikkeld. Vooral moeras- en watervogels zijn goed vertegenwoordigd met onder andere Krakeend, Tafeleend, Kleine karekiet, Rietgors, Aalscholver en Rietzanger. Aan vleermuis zijn hier aangetroffen Watervleermuis, Ruige dwergvleermuis, Dwergvleermuis, Laativlieger en Rosse vleermuis.

Musschenberg

De Musschenberg bestaat overwegend uit een hoog paraboolduincomplex. De vegetatie bestaat voor een groot deel uit meer of minder natuurlijke duinstruwelen en -bossen. Daartussen liggen verspreid stuifplekken en veel open plekken met kaal zand. De voor het duingebied karakteristieke open pionier- en graslandvegetaties zijn schaars. In de buurt van de voormalige spoorlijn liggen oude bunkers die van belang zijn als (winter)verblijfplaats voor vleermuizen. Aangetroffen zijn Watervleermuis, Grootoorvleermuis, Meervleermuis en Dwergvleermuis.

Uilenbos

Aan de westzijde zetten de hoge paraboolduinen zich vanuit de Musschenberg voort in het deelgebied Uilenbos. De binnenduinrand loopt hier steil af en heeft een min of meer natuurlijke morfologie. De vegetatie bestaat voornamelijk uit bos en struweel. De rest van het deelgebied is vrij laag, mogelijk betreft het hier een oude strandvlakte.

2.3.3.3 Recreatief gebruik of medegebruik

Recreanten in dit gebied prefereren in toenemende mate enerzijds de beleving van rust en stilte en anderzijds mobiele recreatie als fietsen en wandelen in een aantrekkelijke omgeving. De mogelijkheden hiertoe zijn schaars in Den Haag en de Oostduinen zijn in dit opzicht dan ook van grote betekenis.

De toegenomen recreatiedruk heeft een schadelijke invloed op de kwetsbare delen van het natuurlijk milieu. Anderzijds vormt de openluchtrecreatie een belangrijk motief voor genuanceerd natuurbehoud en draagt zij bij aan een breed maatschappelijk draagvlak voor de natuurzorg.

De recreatieve voorzieningen hebben een ondersteunend karakter; ze zijn bedoeld om de activiteiten van bezoekers (wandelaars, fietsers en ruiters) mogelijk te maken en de kwaliteit van het gebied voor gebruikers te verhogen. De meeste voorzieningen hebben dan ook geen betekenis als zelfstandig motief voor bezoek.

In het plangebied bevinden zich ook enkele meer zelfstandige recreatieve voorzieningen. Bij de Pompstationsweg zijn twee kleine speelweiden. Deze zijn niet specifiek op de duinen gericht en kunnen in beginsel ook los van hun omgeving bezoek aantrekken.

De twee schermenschietbanen, enkele militaire voetbalvelden, het bezoekerscentrum en de voormalige kustverdedigingswerken, die bezocht kunnen worden, bieden eveneens gelegenheid tot recreatief gebruik dan wel medegebruik.

2.3.4 Verkeer en parkeren

In het plangebied is, met uitzondering van het Zwarte Pad, de weg van de Zwolsestraat naar het pompstation (Harstenhoekweg), op het pompstation zelf en op de weg naar de radarinstallatie, gemotoriseerd verkeer niet toegestaan. Het Zwarte Pad is een uitloper van de badplaats Scheveningen in de duinen aan het uiterste noordoosten van de badplaats en volgt de accidentaties van het duingebied. Het Zwarte Pad is voor auto's toegankelijk als parkeerterrein voor strandgangers, de zeezeilvereniging en als aanvoerweg voor strandtenten. Er zijn in totaal 353 parkeerplaatsen aanwezig. In het zomerseizoen, tussen half maart en half oktober, is parkeergeld verschuldigd. Langs de parkeerplaatsen aan de zeezijde ligt een smal voetpad. Aan het eind van het pad ligt een keulus en een strandopgang. De overige wegen zijn voor bestemmingsverkeer ingericht.

Voor niet-gemotoriseerd verkeer is het gebied openbaar toegankelijk op de paden. In delen van het plangebied vindt vrij drukke recreatie plaats door wandelaars, fietsers en ruiters. Als gevolg van de vaststelling van de nota Integraal Duinbeheer is onlangs de padenstructuur in de omgeving van het Zwarte Pad aangepast.

2.3.5 Bedrijven

In het plangebied Oostduinen is een aantal bedrijven gevestigd.

2.3.5.1 Het pompstation

Centraal in het gebied is het Pompstation gelegen. Dit bedrijfsterrein wordt gebruikt door het Duinwaterbedrijf Zuid-Holland. Dit bedrijf levert vanaf deze locatie drinkwater aan ca. 1,2 miljoen inwoners van westelijk Zuid-Holland. Als grondstof voor de productie van drinkwater wordt duinwater gebruikt. Hiervoor wordt rivierwater vanaf de Afdamde Maas bij Brakel naar de duingebieden tussen Monster en Katwijk getransporteerd. Via infiltratieplassen zakt dit water langzaam de duinbodem in waar het zich vermengt met neerslagwater. Zo ontstaat het duinwater. Ongeveer twee maanden na infiltratie wordt het duinwater opgepompt om er drinkwater van te maken. Het op het Pompstation gevestigde productiebedrijf is verantwoordelijk voor de productie van drinkwater. Op de locatie is ook het Natuurbedrijf van DZH, verantwoordelijk voor het beheer van de duingebieden, gehuisvest.

Naast infiltratie via plassen (oppervlakte-infiltratie) gebruikt het Duinwaterbedrijf Zuid-Holland sinds 1990 ook diepteinfiltratie als methode om voorgezuiverd rivierwater direct diep in de duinbodem te brengen.

Vanwege de betrouwbaarheid, kosten en robuustheid van oppervlakte-infiltratie heeft deze techniek de voorkeur boven diepinfiltratie. Het huidige provinciaal beleid staat echter uitbreiding van oppervlakte-infiltratie niet toe. Daardoor is een alternatief ontwikkeld om water diep te infiltreren. Bij diepinfiltratie wordt door middel van infiltratieputten voorgezuiverd water op een diepte van circa 50 meter in de bodem gebracht. Met winputten die op 100 meter afstand aan weerszijden van de infiltratieputten liggen, wordt na een verblijftijd van enkele maanden het water weer teruggewonnen. Door bodempassage ondergaat het water een aanzienlijke kwaliteitsverbetering

Voorwaarde is hierbij dat het diep watervoerende pakket alleen zoet water bevat en zowel aan de boven als aan de onderzijde afgesloten is met een slecht doorlatende laag (bijv. klei).

Op het pompstation Scheveningen wordt water voor diepinfiltratie verder voorgezuiverd middels coagulatie, flotatie en snelfiltratie. Na de bodempassage in de duinen ten behoeve van bacteriologische zuivering en afvlakking van variaties in kwaliteit vindt op het pompstation nazuivering plaats, die bestaat uit poederkooldosering – voor de verbetering van de smaak, beluchting, snelfiltratie en langzame zandfiltratie. Tevens wordt het water er onthard (van 13,4 naar 8,5 Dh).

De productielocatie wordt gekenmerkt door de 49 meter hoge watertoren uit 1874; de toren heeft een reservoir van 1.000.000 liter.

De bedrijfsbebouwing bestaat voor het merendeel uit reinwaterreservoirs en drie kantoorgebouwen en een aantal gebouwen aan de zuidzijde van het complex waarin onthardingsinstallaties, snelfilters en pompen zijn ondergebracht.

In het hele duingebied zijn ondergrondse pompen gesitueerd die onderling verbonden zijn door leidingen.

2.3.5.2 Gasontvangstation

Aan de Groningsestraat is aan de rand van het plangebied een gasdrukregel- en meetstation gelegen. Middels een ondergrondse hoge druk aardgastransportleiding, die in het plangebied parallel aan de van Alkemadelaan loopt, wordt aardgas naar dit station aangevoerd. Vanuit dit station wordt aardgas gedistribueerd over het aanliggende deel van Scheveningen.

2.3.6 Maatschappelijke voorzieningen

Een aanzienlijk deel van het plangebied is in gebruik voor defensiedoeleinden. De deelgebieden Uilenbosch en Musschenberg worden gebruikt als militair oefenterrein bedoeld als zogenoemd Overig Oefenterrein (OOT). Het terrein is niet toegankelijk voor recreanten met uitzondering van een deel ten noordwesten van het TNO-complex waar defensie een uitloopegebied voor honden heeft ingericht om het door defensie voor natuurontwikkeling heringerichte oefenterrein op de Waalsdorpervlakte te ontlasten.

Het gebied is in te delen in vier deelgebieden: het terreindeel ten noordwesten van het TNO-gebouw, duingebied Uilenbosch, het voormalig schietterrein van het CvP en het terrein ten noorden van TNO.

2.3.6.1 Het terreindeel ten noordwesten van het TNO-gebouw

Dit terrein bestaat uit diverse subdelen, elk met hun specifieke functies en gebruiksmogelijkheden. Bij de toegang van het defensieterrein ligt een aantal sportvelden, een kleiduivenschietbaan, een particuliere scherpschuttersbaan en twee schermenschietbanen, de zogenaamde garnizoenschietbaan, en diverse clublokalen van sportverenigingen. Er is medegebruik ten behoeve van niet-gebiedsgebonden (niet militaire) recreatie (schietverenigingen).

Naast deze voorzieningen maakt ook de verharde weg die leidt naar de Vlakte van Waalsdorp, het parkeerterrein voor recreanten langs de Oude Waalsdoerperweg, een testveld van TNO en de radome deel uit van het defensievastgoed, niet zijnde oefen- of schietterrein. Totaal gaat het om circa 13,3 hectare.

2.3.6.2 Het duingebied Uilenbos

Het duingebied Uilenbos, gelegen achter de sportvelden en de schermenschietbaan, biedt mogelijkheden om velddienstoefeningen te houden. Het deelterrein is circa 55 hectare groot.

2.3.6.3 Voormalige schietterrein van het CvP

Het voormalige schietterrein van het CvP is geschikt om diverse militaire en toegelaten niet-militaire oefeningen te houden. Het terrein is omrasterd en heeft een oppervlak van circa 14 hectare.

2.3.6.4 Terrein ten noorden van TNO

In het terreindeel ten noorden van het TNO-complex wordt sporadisch geoefend. Het heeft vooral een functie als overgang tussen de bebouwde omgeving van NATO en TNO naar het natuurgebied. Handhaving ten behoeve van Defensie wordt vooral gerechtvaardigd door de noodzakelijk te handhaven toegangsweg naar het voormalig CvP-terrein. Het oppervlak bedraagt circa 3 hectaren.

Het grootste deel van het defensieterrein is gelegen op Wassenaars grondgebied. Het uiterste puntje valt echter binnen de grens van bestemmingsplan Oostduinen. Dit gehele deel wordt verhuurd aan Duinwaterbedrijf Zuid Holland. Hoewel het huurcontract oefenen in dit deel niet verbiedt wordt dit al vele jaren niet meer gedaan. Het DZH voert in dit deel zelf het (natuur)technisch beheer en ook het toezicht op recreanten en eventuele oefende militairen wordt door bijzondere opsporingsambtenaren van het DZH uitgevoerd. Het komt als eerste in aanmerking om buiten militair gebruik gesteld te worden.

2.3.7 Water en waterhuishouding

2.3.7.1 Waterberging

Het duingebied is een natuurgebied en heeft een belangrijke functie voor de waterwinning. Het infiltreren en winnen van water vindt plaats binnen ecologische en hydrologische randvoorwaarden die mede zijn vastgelegd in de grondwaterwetvergunning. Het infiltreren van voorgezuiverd rivierwater in de infiltratieplassen levert voedingsstoffen aan het duin die er van nature niet thuis horen. De oorspronkelijke, karakteristieke vochtige duinvalleien zijn als gevolg hiervan verruigd. Potenties voor herstel zijn echter wel aanwezig.

2.3.7.2 Veiligheid/waterkering

Evenals elders langs de kust beschermen de duinen het lager gelegen achterland tegen overstroming door de zee. Het duingebied is op grond van de Keur van het Hoogheemraadschap van Delfland in te delen in verschillende zones: de zeewering en zeeduinen. De strook duingebied die zich van de zee af landinwaarts strekt tot 300 meter uit de Rijksstrandpalenlijn wordt de zeewering genoemd. De functie zeewering wordt primair vervuld door de zeereep. De zone tussen 300 en 600 meter uit de Rijksstrandpalenlijn wordt zeeduinen genoemd. Het zeeweringsbeheer (behoud, herstel en verbetering van de kustverdediging) is in handen van het Hoogheemraadschap Delfland en wordt vooral uitgevoerd in de zeereep, de strook van 300 meter achter de Rijksstrandpalenlijn.

De betekenis van de duinen is evident. Dit geldt zowel voor de hoogwaterkerende functie van de zeewering (hoogwaterdefensie) als voor de zoutwaterkerende functie van de diepe zoetwatervoorraad onder de duinen (verziltingsdefensie).

2.3.7.3 Waterwinning

Een belangrijk deel van het duingebied is in gebruik als waterwingebied. Duinen hebben een natuurlijk vermogen tot zuivering, berging en tot afvlakking van variaties in kwaliteit en temperatuur. Het Duinwaterleidingsbedrijf Zuid-Holland voert kunstmatig water aan en zuivert dit, net als neerslag en voert dit af naar het waterleidingnet. Aan het gebruik van de duinen voor de waterwinning kleven naast voordelen ook bezwaren. Deze bezwaren komen neer op ruimtebeslag, schade aan natuur en landschap door aanleg van infrastructuur, toevoeging van onnatuurlijke dynamiek aan en eutrofiëring van het duinecosysteem. De duinwaterwinning brengt schade toe aan het duinmilieu. Wel vindt thans, door toegenomen kennis en nieuwe technische ontwikkelingen, meer dan in het verleden, een optimale afstemming plaats van waterwinning en natuurbehoud.

Ter ondersteuning van de waterwinning bevinden er zich in het gebied een aantal gebouwen van de NV Duinwaterbedrijf Zuid-Holland. Daar wordt het grondwater opgepompt, klaargemaakt voor drinkwatervoorziening en middels leidingen getransporteerd.

Het plangebied is gelegen buiten het bestaand stedelijk gebied en is, met uitzondering van de zeereep, niet in beheer bij het Hoogheemraadschap Delfland. Een klein deel van het plangebied nabij de Hoornse Hop is ingericht als grondwaterbeschermingsgebied.

2.3.8 Archeologie, cultuurhistorie en monumenten

2.3.8.1 Archeologie

Het plangebied is volgens de Nieuwe Geologische kaart van Den Haag en Rijswijk in zijn geheel gelegen in het gebied dat door strandwallen en strandvlaktes wordt beheerst. Beide komen ter plekke voor. De Pompstationsweg is ter hoogte van een strandvlakte gelegen; de Harstenhoekweg en het gebied daar ter weerszijden van bevindt zich op een strandwal. Dit oude landschap is in het gehele plangebied overdekt met stuifzand behorend tot de Laag van Den Haag (vroeger Jong Duin geheten). Deze overstuiving dateert uit de middeleeuwen.

Het strandwallenlandschap heeft in zijn algemeenheid een hoge archeologische verwachting. De zandruggen waren al vrij snel bewoonbaar en ook heel aantrekkelijk voor onze verre voorouders. Op die plekken zijn in Den Haag dan ook vaak sporen van nederzettingen aangetroffen. De lager gelegen gedeelten, de strandvlaktes, waren op zijn minst geschikt om gewassen te verbouwen en vee te hoeden. Resten van deze bewoning kunnen teruggaan tot in de prehistorie, terwijl ook in de Romeinse tijd en de vroege middeleeuwen volop in het duingebied gewoond lijkt te zijn. De overstuiving van de Laag van Den Haag heeft er voor gezorgd dat eventuele vindplaatsen in verhouding goed bewaard zijn gebleven.

Ook voor het gehele plangebied geldt een hoge archeologische verwachting. Dat wordt geïllustreerd door het feit dat, ondanks de geringe hoeveelheid bodemverstoringen die in het gebied zijn opgetreden, toch archeologische vondsten bekend zijn. In de jaren negentig is door amateur-archeologen onderzoek gedaan in stuifkuilen op het nettenboetstersveld. Daarbij zijn scherven gevonden uit de Late IJzertijd (200 v. Chr. - 0) en uit de Vroege middeleeuwen (500-800 na Chr.). Dit geeft aan dat het gebied in elk geval in die periodes bewoning gekend heeft. Het geeft ook aan dat het plangebied waarschijnlijk nog veel onontdekte archeologie rijk is.

2.3.8.2 Cultuurlandschappen en cultuurhistorische elementen

Binnen het plangebied bevinden zich resten van waardevolle agrarische cultuurlandschappen en landschapselementen die van cultuurhistorische betekenis zijn. Onder waardevolle cultuurlandschappen worden verstaan in cultuur (geweest) zijnde landschappen die uit cultuurhistorisch of natuurwetenschappelijk oogpunt en veelal ook uit oogpunt van beleving een grote algemene waarde vertegenwoordigen.

Onder cultuurhistorische elementen worden verstaan gebouwen, objecten en structuren die, mede gezien in samenhang met het omringende landschap, van belang zijn vanwege hun betekenis voor de wetenschap of hun historische of esthetische waarde. Het betreft overwegend landschappelijke overblijfselen van landbouwontginning en landbouwcultuur, maar ook van andere vormen van bodemgebruik zoals bewoning, ontsluiting, bebossing, waterwinning, afzanding, militaire doeleinden en jacht. Vooral in de vallei Harstenhoek komen de cultuurhistorische elementen voor in onderlinge samenhang en vormen zij met het geomorfologisch gegeven de belangrijkste landschapsvormende structuren.

De cultuurhistorische gegevens van Oostduinen zijn vooral van wetenschappelijke en recreatieve betekenis en plaatselijk ook van ecologische betekenis. De elementen en structuren geven informatie over vroeger grondgebruik en zijn, in aanvulling op archiefgegevens, een bron van kennis van vroeger bodemgebruik. In het bijzonder is dit duidelijk voor het bodemgebruik voor militaire doeleinden, voor waterwinning en voor landbouw.

De resten van het negentiende-eeuwse agrarische cultuurlandschap in Oostduinen zijn relatief goed geconserveerd. Uit oogpunt van recreatie kunnen de cultuurhistorische gegevens van belang zijn voor de beleving mede door de band die zij scheppen met het verleden. De beleving door de bezoeker is gebaseerd op de gebruikswaarde (paden, ligweiden, luwtegevendende elementen) en de esthetische waarde (vormen en afwisseling). Door de band met het verleden kan de bezoeker een indruk opdoen van de natuurlijke en maatschappelijke processen, die het landschap vormen en hebben gevormd.

Ook uit oogpunt van natuurbehoud zijn de cultuurhistorische gegevens van belang. In het bijzonder de bodemprofielen op percelen, die langdurig in gebruik zijn geweest als bouwland of weiland, zijn een belangrijke milieufactoor voor de ter plaatse aanwezige levensgemeenschappen.

Het Nettenboetstersveld valt op door een van de rest van het gebied sterk afwijkend bodemprofiel en, in samenhang daarmee, evenzeer afwijkende begroeiing (gemeenschap van Knolboterbloem en Gestreepte klaver). Dit is met name het gevolg van de verschillende vormen van grondgebruik door de tijd. Landschappelijk valt het terrein op door de langs de randen nog aanwezige hoge aarden wallen (schurvelingen), veelal tot boven ooghoogte reikend, waarin ten tijde van de ontginning het zand is opgeslagen dat bij de egalisatie overbodig was. De ruim honderdjarige laanbeplanting langs de Pompstationsweg vormt hier - hoewel gehavend - een monumentaal element in het landschap.

Als cultuurhistorisch waardevolle elementen dienen de op het pompstation aanwezige Watertoren, het pompgebouw en de Verzamelkom te worden genoemd. De Spuiplas ten zuiden van het pompstation is oorspronkelijk ontstaan als een ontgraving ten behoeve van de aanleg van de spoorbaan langs de Van Alkemadelaan naar Scheveningen. Deze spoorbaan is tussen 1950 en 1955 opgeheven en verwijderd. Het tracé is tot op heden een herkenbaar element in het landschap gebleven.

Militair gebruik heeft in het verleden tot veel grondverzet geleid voor de aanleg van oefenwerken, generaties van schietbanen en voor bunkerbouw. Verspreid in het gebied bevinden zich talrijke bunkers en resten van overdekte loopgraven. Een aantal van de bunkers doet nu dienst als winterverblijf voor vleermuizen. De invloed van de Duitse bezetting is nog zichtbaar in de vorm van onderdelen van de Atlantikwall zoals bunkers, restanten van de voormalige steunpunten XXXX en XXXXI, de marine kustbatterij Scheveningen Nord en batterij Watertoren. Ook (restanten van) tankmuren op het huidige militaire oefenterrein, in het Koningsbos en in de zeeeringsduinen zijn nog zichtbaar. Veel is echter om uiteenlopende redenen gesloopt.

Op de grens van de gemeenten Wassenaar en Den Haag, tevens de grens van de hoogheemraadschappen Delfland en Rijnland, bevindt zich een reeks oude hardstenen grenspalen.

2.3.8.3 Monumenten

Het plangebied kent twee Rijksmonumenten: de watertoren op Pompstationsweg 325 en het binnenkort buiten gebruik te stellen pompgebouw op Pompstationsweg 327. Daarnaast is er een aantal gemeentelijke monumenten in het gebied aanwezig:

- de verspreid liggende en met ondergrondse gangen verbonden gebouwen die behoren bij de kustverdedigingswerken 'Stutzpunkt Scheveningen-Nord';
- enkele stukken tankmuur in het Koningsbos en op het terrein van Defensie;
- de bunker onder de radartoren van SHAPE;
- de ploegbaaswoning uit 1912 aan de Harstenhoekweg 281;
- de Luchtwachttoren aan het Zwarte Pad;
- enkele bunkers op het terrein van het ministerie van Defensie.

2.3.9 Kabels, leidingen en straalpaden

Er lopen leidingen van DZH door het gebied, die een functie vervullen voor de drinkwaterwinning en transport.

Aan de zijde van de van Alkemadelaan ligt een gastransportleiding in de strook tussen de weg en het Nettenboetstersveld, naar het ontvangststation aan de Groningsestraat.

Hoofdstuk 3   Beleidskader

3.1   Inleiding

Dit hoofdstuk schetst het beleidskader op rijks-, provinciaal, gemeentelijk en regionaal niveau, dat op het plangebied van toepassing is. Eerst wordt het relevante beleid kort samengevat, daarna wordt het in relatie gebracht tot het plangebied.

3.2   Ruimtelijk beleid

3.2.1   Rijksbeleid

3.2.1.1   Nota Ruimte

De Nota Ruimte bevat de visie op de ruimtelijke ontwikkeling van Nederland en de belangrijkste bijbehorende doelstellingen. De nota bevat, in overeenstemming met het Hoofdlijnenakkoord van het kabinet, de ruimtelijke bijdrage aan een sterke economie, een veilige en leefbare samenleving en een aantrekkelijk land. De bij de nota horende uitvoeringsagenda biedt inzicht in de belangrijkste bij het beleid horende ruimtelijke investeringen en uitvoeringsacties. In de Nota Ruimte wordt het nationaal ruimtelijk beleid vastgelegd tot 2020, waarbij de periode 2020-2030 geldt als doorkijk naar de lange termijn.

De ruimtelijke opgave voor wat betreft water en groene ruimte omvat: de borging van veiligheid tegen overstromingen, voorkoming van wateroverlast en watertekorten en verbetering van water- en bodemkwaliteit, borging en ontwikkeling van natuurwaarden, de ontwikkeling van landschappelijke kwaliteit en van internationaal erkende landschappelijke en cultuurhistorische waarden.

Als uitwerking hiervan kiest het rijk voor; anticiperen op en meebewegen met water, investeren in de kwaliteit van natuur en landschap ontwikkelen met kwaliteit.

Het plangebied maakt deel uit van de Rijksbufferzone Den Haag- Leiden – Zoetermeer. Deze bufferfunctie dient behouden te blijven en waar mogelijk te worden versterkt. In de Nota Ruimte wordt aangekondigd dat de bufferzone zal worden omgezet in 'grootschalig regionaal groengebied', waarin het accent ligt op de (dag)recreatieve functie voor het stedelijk netwerk waar het gebied deel van uitmaakt. Ontwikkelingen zijn alleen mogelijk wanneer de landschappelijke en recreatieve kwaliteiten worden behouden of versterkt. Het plangebied vormt een onderdeel van de Nationale Ruimtelijke Hoofdstructuur als natuurgebied.

Drinkwatervoorziening

Kwetsbare functies, zoals de drinkwatervoorziening, lopen risico's bij een vervuiling van bodem en water. Het beleid in deze nota draagt bij aan een goede positionering van de verschillende functies ten opzichte van het watersysteem.

3.2.1.2   Natuurbeleidsplan

Kustduinen, zoals in Nederland worden aangetroffen, komen alleen tot ontwikkeling bij een aangroeiende kust waarbij netto aanvoer van zand plaatsvindt vanuit zee en vervolgens door de wind landinwaarts wordt verplaatst. De Nederlandse kustduinen behoren, wat omvang en samenhang betreft, tot de top vijf van de Europese duingebieden en worden daarom internationaal gezien van groot belang geacht.

In 1992 heeft de (toenmalige) Europese Gemeenschap besloten een juridisch raamwerk op te stellen waarmee de lidstaten zich verplichten om natuurlijke leefmilieus van internationale betekenis onder bescherming te stellen. Dit besluit is vervat in de Richtlijn 92/4/EEG van de Raad van 21 mei 1992, beter bekend als de EG-Habitat-Richtlijn, en is mede door Nederland ondertekend. Alle in deze richtlijn genoemde leefmilieus, waaronder de kust- en landduinen, maken nu deel uit van het Europese netwerk van speciale beschermingszones, het Natura 2000-netwerk genoemd.

Het Nederlandse duingebied, waarvan de Oostduinen deel uitmaken, wordt beschouwd als het meest gave en uitgestrekte duingebied van Noordwest-Europa. Naast de betrekkelijke ongereptheid en de schaal en omvang, is de waarde van de duingebieden vooral gelegen in de grote natuurlijke rijkdom die is ontstaan als gevolg van de variatie in abiotische factoren (droogvochtig, kalkarm-kalkrijk, schraal-voedselrijk), de geologische opbouw, de nog steeds plaatsvindende geologische processen (kustsedimentatie en erosie, verstuiving) en de nog aanwezige cultuurhistorische elementen. Een voorbeeld van dit laatste is het Nettenboetstersveld als component van het in nationaal en internationaal opzicht waardevolle 'Zeedorpenlandschap'. De natuurwetenschappelijke waarde van de duinen wordt dan ook bijzonder hoog beschouwd. Van de in Nederland voorkomende wilde plantensoorten komt circa tweederde voor in het duingebied. Bijna 10% hiervan is zelfs beperkt tot de duinen. Ook voor verschillende diersoorten, zoals de Zandhagedis, vormt het duingebied het belangrijkste verspreidingsgebied. De verscheidenheid in landschap en natuur tezamen met het reliëf maken de belevingswaarde van de duinen voor de mens bijzonder hoog.

In 1990 heeft de regering in het Natuurbeleidsplan besloten tot een duurzaam behoud, herstel en ontwikkeling van nationaal of internationaal belangrijke gebieden binnen een ruimtelijke stabiele Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In deze EHS zijn alle Nederlandse duingebieden, waaronder de Oostduinen, als kerngebieden ondergebracht. Vanwege de kwetsbaarheid van de duinen heeft de regering tevens besloten om alle duingebieden vóór het jaar 1998 als natuurmonument onder de werking van de Natuurbeschermingswet te brengen. Het beleid met betrekking tot de duinen is daarbij gericht op het behouden en versterken van de natuur- en landschapswaarden en het versterken van natuurlijke processen (verstuiving, regeneratie natte duinvalleien, ontwikkeling binnenduintrand). De hoofdfunctie voor het duingebied is dan ook natuur. Daar waar de draagkracht van het gebied dit toelaat zal recreatief medegebruik worden bevorderd.

3.2.1.3 Nota Belvédère

In de 'Nota Belvédère' (OCW, LNV, VROM, V&W, 1999) is het hele plangebied aangewezen als Belvédèregebied. Het beleid is enerzijds gericht op de instandhouding van de bestaande waarden, zoals de unieke opeenvolging van alle onderdelen van het strandwallenlandschap, waarbij het contrast tussen de beslotenheid van de strandwallen (met daarop landgoederen, buitenplaatsen, villaparken en bossen) en de openheid en ontwatering van de strandvlakten nog zeer herkenbaar zijn. Anderzijds is de nota Belvédère gericht op de versterking van de bepaalde identiteit van de gebieden. Nieuwe ontwikkelingen kunnen hieraan bijdragen als ze vanuit een bewustzijn van het verleden worden vormgegeven. Met behulp van ontwikkelingsplannen voor landgoederen, natuurontwikkeling, waterbeheer en een beleid dat gericht is op het behouden en herstellen van de cultuurhistorische waarden, geeft de nota de beleidsstrategie aan die de bijzondere positie van Den Haag ook voor de toekomst moet veiligstellen.

3.2.1.4 Structuurschema Militaire Terreinen

Het rijksbeleid ten aanzien van defensie in het Structuurschema Militaire Terreinen (Ministerie van Defensie en Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer 1985) gaat uit van het beschikbaar stellen en houden van voldoende aantallen oefenterreinen. Zowel in de Defensienota als in de Evaluatienota Structuurschema Militaire Terreinen (beide Ministerie van Defensie 2000) is aangegeven dat het aanwezige terrein binnen het plangebied als militair terrein wordt gehandhaafd. Het beleid ten aanzien van inrichting en beheer is in eerste instantie gericht op het militaire gebruik. Daarnaast wordt waar mogelijk gestreefd naar behoud van natuur- en landschapswaarden en cultuurhistorische waarden. Waar militaire eisen en natuurwetenschappelijke waarden van het terrein dit toelaten, is recreatief medegebruik mogelijk.

In deel 1 van het Tweede Structuurschema Militaire Terreinen wordt aangegeven dat van het oefenterrein Waalsdorp 71 hectare zal worden aangehouden en 286 hectare buiten militair gebruik zal worden gesteld.

Het voormalige schietterrein van het CvP (14 ha), duingebied Uilenbos (55 ha) en het terreindeel boven het TNO terrein (3 ha) blijven hierbij behouden. De vlakte van Waalsdorp (gelegen buiten het bestemmingsplangebied Oostduinen ter grootte van 31 ha) en het grootste deelterrein (225 ha, grotendeels op grondgebied gemeente Wassenaar, kleine strook langs de gemeentegrens met de gemeente Wassenaar is gelegen binnen de begrenzing van bestemmingsplan Oostduinen) worden naar verwachting afgestoten in de loop van 2007 en komen in aanmerking om in het kader van het project Herbestemming Militaire Terreinen overgedragen te worden aan het Ministerie van LNV

3.2.1.5 Nota Kiezen voor Recreatie

In de nota Kiezen voor Recreatie (Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 1993) worden voor het duingebied meer extensieve vormen van recreatie voorgestaan. In de binnenduinrand zou een deel van de recreatiedruk kunnen worden opgevangen om zodoende de druk binnen het gebied te verlichten. Verder wordt aandacht besteed aan het verbeteren van de bereikbaarheid en toegankelijkheid van het duingebied.

Voor het duingebied wordt uitgegaan van versterking van de 'groene' betekenis van dit gebied. Voor de aanwezige grootschalige parkeervoorziening op het Zwarte Pad wordt de nadruk gelegd op een betere natuurlijke inpassing. Om tot slot de bereikbaarheid te optimaliseren wordt ingezet op een verbinding tussen de strandopgang en het Zwarte Pad.

3.2.2 Provinciaal beleid

3.2.2.1 Streekplan Zuid-Holland West

Op 19 februari 2003 hebben de Provinciale Staten van Zuid-Holland het Streekplan Zuid-Holland West vastgesteld. Met dit streekplan - dat een planhorizon tot 2015 heeft en sterk leunt op het gedachtegoed van de eerste drie PKB-delen van de Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening - wil de provincie de ontwikkeling van de Randstad tot groene Deltametropool ondersteunen. In het streekplan is ervoor gekozen het stedelijk ruimtebeslag met behulp van rode bebouwingscontouren te sturen. De rode contouren zijn getrokken rond bestaand stedelijk gebied. Met deze contouren wordt het gebied, waarbinnen de verstedelijkingsopgaven tot 2015 moet worden gerealiseerd, vastgelegd. Nieuwe woningbouw en bedrijfsvestiging dienen plaats te vinden binnen de rode contouren en in de nabijheid van haltes van het (regionaal) openbaarvervoerssysteem. Binnen de rode contouren wordt per saldo uitgegaan van behoud van functies. Dit om te voorkomen dat al te gemakkelijk functies als bedrijventerreinen, sportvelden en volkstuinen uit het stedelijk gebied verdwijnen. Als dergelijke transformaties onvermijdelijk zijn, zal de gemeente moeten aangeven hoe deze functies (lokaal dan wel regionaal) worden gecompenseerd. Het plangebied valt buiten de rode contour. Dit is overigens geen beleidsmatig probleem, omdat het gebied een natuurgebied is.

Op de plankaart van het streekplan Zuid-Holland West valt het gebied Oostduinen in de aanduiding "Natuurgebied met (inter)nationale status", Milieubeschermingsgebied voor stilte". Milieubeschermingsgebied voor grondwater" en ter plaatse van het defensie terrein "Militair (oefen)terrein". Voorts is langs de kustlijn de aanduiding "Kustfundament begrenzing landzijde" opgenomen.

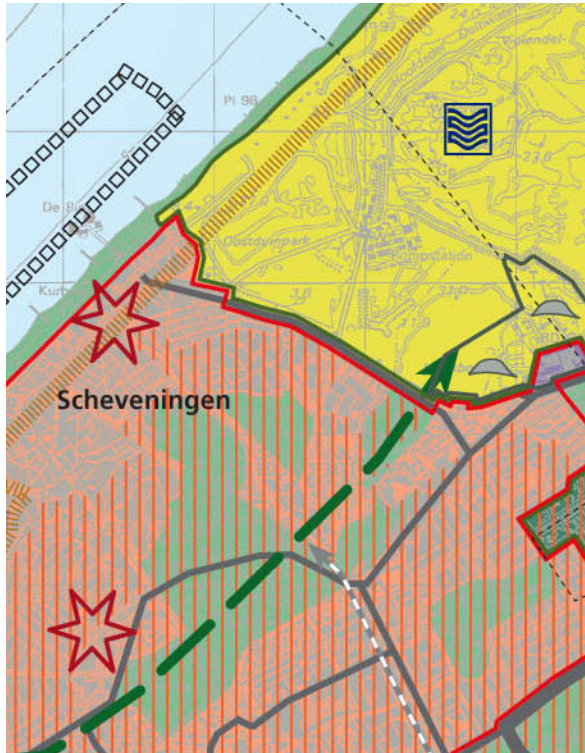
De duinen hebben een internationale status (habitatgebieden), (CBB1), waarbinnen de natuur- en landschapswaarden dienen te worden veilig gesteld. Dit krijgt o.a. vorm door rekening te houden met de Europese regelgeving (Habitat- en Vogelrichtlijn), het waar mogelijk herstellen van natuurwaarden door sanering van gebiedsvreemde activiteiten (zoals militair gebruik) en het waarborgen van de zeewering en de drinkwatervoorziening. Geen uitbreiding wordt toegestaan aan verblijfsrecreatie, maar recreatief medegebruik, geënt op de natuur- en landschapswaarden dient te worden behouden en voor zover inpasbaar te worden uitgebreid.

3.2.2.2 Beleidsplan Natuur en Landschap

De provinciale ecologische hoofdstructuur, zoals weergegeven in het Beleidsplan Natuur en Landschap (Provincie Zuid-Holland, 1992), volgt in hoofdlijnen het beleid zoals opgenomen in het Natuurbeleidsplan van het Rijk. De hoofddoelstelling van het Beleidsplan is landschapsbehoud; beheer is daarbij van groot belang.

Het Streekplan geeft aan dat delen van het duingebied waar nu drinkwaterbereiding plaatsvindt, worden omgevormd tot kerngebieden van de Ecologische Hoofdstructuur. De provincie gaat, evenals het Natuurbeleidsplan van het rijk, uit van een Ecologische Hoofdstructuur, van zo spoedig mogelijke realisering van die Provinciale Ecologische Hoofdstructuur, die vooral bedoeld is om de natuurwaarden van nationale en internationale betekenis duurzaam veilig te stellen.

Het Beleidsplan spreekt zich uit voor een beperking van de waterwinning door open infiltratie in de duingebieden. Als alternatief wordt gezien het bevorderen van diepte-infiltratie buiten de duinen. In het Streekplan wordt door de provincie een verdere beperking van het militair gebruik in de duinen voorgestaan.

Kaart 1:Rood/groene contouren

3.2.2.3 Nota Regels voor Ruimte

De Nota Regels voor Ruimte is in april 2005 door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland vastgesteld en vormt samen met het Streekplan het belangrijkste instrument om de provinciale ruimtelijke belangen te beschermen. De nota stelt voorwaarden aan ruimtelijke plannen met betrekking tot onder andere economie, milieu en water en geeft onder meer aan hoe een plan past binnen de sectorale kaders van het Stadsgebied Haaglanden en het Regionaal Structuurplan (RSP). De nota bevat beleidsregels als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht. Voor het plangebied gelden de volgende beleidsregels.

Natuur en landschap

Natuurgebieden en groene verbindingen daartussen dienen gevrijwaard te worden van bebouwing en andere ingrepen die niet passen binnen de functie van die gebieden. Nieuwe bebouwing en andere ingrepen die niet passen binnen de ontwikkeling van de Ecologische Hoofdstructuur zijn uitgesloten.

In natuurontwikkelingsgebieden moeten de ontwikkelingsmogelijkheden voor natuurwaarden worden veiliggesteld. Onomkeerbare en/of ongewenste ontwikkelingen moeten tegengegaan worden.

Water

In waterwin- en grondwaterbeschermingsgebieden worden geen nieuwe ontwikkelingen toegelaten, die het huidige beschermingsniveau verslechteren.

Daarnaast is nieuwbouw op de standen van de Noordzeekust en in de Keurzone van primaire en regionale waterkeringen uitgesloten.

Archeologie

Archeologisch waardevolle gebieden moeten worden beschermd. Bestemmingsplannen dienen een juridische regeling te bevatten die in voldoende mate bescherming biedt tegen werkzaamheden, die tot een versterking zouden kunnen leiden van het bodemarchief. Het provinciale beleid aangaande archeologie staat vermeld in het Streekplan Zuid-Holland West. Uitgangspunten zijn daarbij de Cultuurhistorische Hoofdstructuur, De Archeologische Monumentenkaart (AMK) en de Indicatieve Kaart voor Archeologische Waarden (IKAW) Het plangebied wordt daarin als 'Zone met archeologische verwachting' aangeduid

3.2.3 Regionaal beleid

3.2.3.1 Regionaal Structuurplan Haaglanden (RSP)

Op 16 april 2008 heeft het algemeen bestuur van het Stadsgewest Haaglanden het Regionaal Structuurplan Haaglanden 2020 (hierna: RSP) vastgesteld. Het RSP is een integraal plan voor de ruimtelijke ontwikkeling van Haaglanden en het kader voor het regionale beleid op het gebied van milieu, groen, mobiliteit, wonen en economie en voor lokale plannen, zoals bestemmingsplannen. Het RSP kijkt naar 2020 (en soms 2030) en omvat de grote lijnen voor de ambities en ontwikkelingen op verschillende terreinen.

In het RSP worden de ambities samengevat in tien regionale investeringsprioriteiten. De negen regiogemeenten spreken hiermee de ambitie uit om door te groeien als internationaal concurrerende regio, als goed functionerend stedelijk netwerk en als regio die kwaliteit van leven biedt. De tien prioriteiten werken door in beleid en investeringen van het stadsgewest en de betrokken gemeenten. Voor dit bestemmingsplan zijn twee prioriteiten van de tien van toepassing:

- verrijken van het leisure- en (top)sportaanbod voor toeristen en recreanten,
- groene landschappen versterken, verbinden en ontsluiten,

Op de plankaart van het regionaal Structuurplan Haaglanden valt het gebied Oostduinen in de aanduiding natuurgebied, duin.

3.2.4 Gemeentelijk beleid

3.2.4.1 Structuurvisie Den Haag 2020

De 'Structuurvisie Den Haag 2020' (vaststelling gemeenteraad d.d. 17 november 2005) is de toekomstvisie van Den Haag op de ruimtelijke ontwikkeling van de stad in regionaal perspectief tot het jaar 2020. De ambitie is om van Den Haag een 'Wereldstad aan Zee' te maken door de sterke kwaliteiten van Den Haag: een internationale stad, een stad aan zee, een multiculturele stad en een monumentale residentie, te benutten. In de visie zijn vijf kanszones benoemd waar kansen liggen om de 'Wereldstad aan zee' gestalte te geven. In de kanszones liggen ontwikkelingsgebieden waarin de ambitie van de structuurvisie het sterkst tot zijn recht komt. De kanszones en ontwikkelingsgebieden worden uitgewerkt in masterplannen. Het bestemmingsplangebied ligt deels in de kanszone Internationale kustzone, grootschalige ontwikkelingen zijn echter niet voorzien.

De uitwerking van de structuurvisie krijgt ook gestalte bij herstructureringsprojecten waarbij langs doorgaande wegen en groen in principe minimaal vijf bouwlagen gerealiseerd kunnen worden. De doorgaande wegen zijn de regionale en stadsgewestelijke wegen, hoofdverkeerswegen op gemeentelijk niveau en wegen voor doorgaand verkeer door stadsdelen aangevuld met de wegen die onderdeel zijn van het netwerk van de 'lange lijnen' uit de Kadernota Openbare Ruimte en de railgebonden openbaarvervoerbindingen. Doorgaande wegen en groen die in dit bestemmingsplangebied voor bebouwing in vijf lagen in aanmerking komen zijn er echter niet. Het plangebied grenst aan de Van Alkemadeaan / Zwolsestraat (als doorgaande weg gekarakteriseerd). Bebouwing langs deze wegen is vanuit beleidsmatige overwegingen (Groen kleurt de stad en het beschermd natuurgebied alsmede het specifieke karakter van het duinlandschap) niet wenselijk.

3.2.4.2 Nota Groen kleurt de stad

In de nota "Groen kleurt de stad", Beleidsplan voor het Haagse groen 2005-2015, (Raadsbesluit d.d. 13 oktober 2005) is het groenbeleid van Den Haag weergegeven.

Dit beleid is verwoord in een tweetal doelstellingen:

1. het beleidsplan biedt een kader voor duurzaamheid bij inrichting, beheer en gebruik van groen waarbij steeds meer sprake zal zijn van een gezamenlijke verantwoordelijkheid van beheerder en gebruiker.
2. het beleidsplan biedt een raamwerk waarbinnen keuzes kunnen worden gemaakt bij ruimtelijke ingrepen die van invloed zijn op het groen in de stad en bij veranderende maatschappelijke ontwikkelingen die van invloed zijn op de functies van het groen.

Deze doelstellingen zijn vertaald in vier ambities:

- ruimte voor groen in en om de stad;
- aandacht voor toegankelijkheid, gebruik en beleving van het groen;
- duurzaamheid in inrichting, beheer en onderhoud van het groen;
- samen het groen beheren.

Op grond van de aanwezige betekenissen en waarden zijn grote delen van het groen in Den Haag van bijzonder belang voor de kwaliteit, de identiteit en de belevingswaarde van de stad alsmede voor de kwaliteit en de verspreidingsmogelijkheden van planten en dieren. Deze vormen gezamenlijk de Stedelijke Groene Hoofdstructuur. Inzet is deze stedelijke groenstructuur duurzaam in stand te

houden en waar mogelijk te versterken. Slechts in uitzonderlijke gevallen waarbij de ambitie, zoals neergelegd in de "Structuurvisie 2020" in het geding is, wordt een incidentele heroverweging niet uitgesloten.

De Oostduinen is één van de grote groengebieden in de Stedelijke Groene Hoofdstructuur. Voor de grote groengebieden is het beleid gericht op:

- Behoud en versterking van de aanwezige waarden en betekenissen;
- Gebruik van opstallen in overeenstemming met het karakter van het gebied;
- Verhoging van de gebruiks- en belevingswaarde zonder de karakteristiek van het gebied aan te tasten;
- Op grond van de karakteristiek van een gebied moet voor niet-gebiedsgebonden activiteiten een andere, passende locatie worden gezocht;
- Verbeteren van sociale veiligheid en toegankelijkheid;
- Recreatiegebieden in de stadsrand en stadsparken bieden – binnen de aanwezige waarden en betekenissen – ruimte aan georganiseerde (sportieve) recreatie.

3.2.4.3 *Nota Integraal Duinbeheer*

Het gemeentelijk beleid met betrekking tot Oostduinen is op hoofdlijnen vastgelegd in de Nota Integraal Duinbeheer (raadsbesluit van 8 februari 1990, rv 37). Bij de vaststelling van de Nota Integraal Duinbeheer is gelijktijdig besloten dat een recreatieplan moest worden opgesteld ter uitvoering van de in deze nota verwoorde beleidsvoornemens. Dit recreatieplan, beter bekend als Uitvoeringsplan Meijendel, is medio 1992 tot stand gekomen. De doelstelling in de Nota Integraal Duinbeheer is het veiligstellen, bevorderen en waar mogelijk herstel van natuur- en landschapswaarden van de duinen waarbij natuurlijke processen zoveel mogelijk ongestoord moeten kunnen verlopen. De nadruk wordt gelegd bij het nastreven van een samenhangend ecosysteembeheer, het ontwikkelen van natuur- en landschapswaarden langs de binnenduinstrand en de instandhouding van de verwevenheid van natuurlijke en cultuurrijke waarden van het zeedorpenlandschap.

De Nota Integraal Duinbeheer is er eveneens op gericht om, daar waar de draagkracht van het gebied dit toelaat, de natuurgerichte recreatie te bevorderen. Daarbij wordt gestreefd naar een doeltreffende zonering met inachtneming van de recreatiebehoeften enerzijds en de belangen van het natuurbehoud anderzijds. Door de ligging en het natuurlijke en unieke karakter van het duingebied is het van groot belang voor de recreatie. De Oostduinen zijn gelegen in een sterk verstedelijkte omgeving. De regio Den Haag kent ruim 700.000 inwoners die voor hun vrijetijdsbesteding zijn ondermeer aangewezen op verschillende recreatiegebieden in de omgeving, waaronder de duinen. De duinen en het strand vormen de enige meer natuurlijke recreatiegebieden in de omgeving.

De hoofdfunctie natuur stelt echter voorwaarden aan het recreatief gebruik. De kwetsbaarheid en daarmee de draagkracht van de natuur is daarbij richtinggevend. Dit betekent voor de recreatie dat deze volgend moet zijn op de natuurfunctie en wordt daarom recreatief medegebruik genoemd. Onder recreatief medegebruik wordt verstaan die vormen van recreatie die geen nadelige effecten hebben op de aanwezige natuur- en landschapswaarden zoals wandelen, fietsen en paardrijden.

Op het schiet- en oefenterrein Waalsdorp bevinden zich twee banen voor de schietsport. Het betreft een geweer- en pistoolbaan van de civiele Scherpschuttersvereniging "Oranje Nassau" en een kleiduivenschietbaan. In de Nota Integraal Duinbeheer wordt het gebruik van deze banen niet in overeenstemming geacht met de doelstellingen voor het gebied. Daarnaast acht de nota een spoedige vermindering en op langere termijn beëindiging van het militaire gebruik wenselijk.

3.2.4.4 Ontwikkelingsvisie Stedelijke Ecologische Verbindingszones

In de Ontwikkelingsvisie Stedelijke Ecologische Verbindingszones (1999) is de Stedelijke Ecologische Hoofdstructuur (SEHS) van Den Haag aangegeven. Deze structuur sluit aan op de provinciale en nationale ecologische hoofdstructuur. De SEHS bestaat uit kerngebieden (de grote groengebieden) met daartussen de ecologische verbindingszones. De verbindingszones bestaan uit zo veel mogelijk aaneensluitend wijk- en buurtgroen. Er zijn negen ecologische verbindingszones in de stad onderscheiden. Per verbindingszone zijn het ambitieniveau, streefbeelden, doeltypen, doelsoorten, biotoopwensen en inrichtingseisen aangegeven.

Het plangebied betreft één van de grote groengebieden uit de Stedelijke Ecologische Hoofdstructuur. Als kerngebied in de verbinding tussen de Westduinen en de Oostduinen vormt het een essentieel onderdeel van de Stedelijke Ecologische Hoofdstructuur. In de grote groengebieden is het beheer gericht op het sturen en passief begeleiden van natuurlijke ontwikkelingsprocessen en het verwijderen van storende elementen.

3.2.4.5 Haagse Woonvisie 2020

Den Haag moet extra woonkwaliteit en extra woonoppervlak bieden voor een goede economische, sociale en culturele ontwikkeling van de stad. Er wordt daarom ingezet op steeds meer gevarieerde en toegespitste woonwensen. Oostduinen leent zich echter niet voor woningbouw, omdat dit niet verenigbaar is met de natuurwaarden in het plangebied. De Haagse woonvisie is derhalve niet van toepassing op dit plangebied. In het plangebied zijn op dit moment drie dienstwoningen aanwezig.

3.2.4.6 Horeca Structuurvisie

De Horeca Structuurvisie heeft als doel de horeca meer ruimte te geven voor nieuwe initiatieven, nieuwe formules een kans te geven en duidelijkheid te scheppen naar de bewoners in de stad. Centrale doelstelling van de Structuurvisie Horeca is de concentratie en optimalisatie van de horeca waardoor de aantrekkingskracht van Den Haag als uitgaansstad wordt versterkt. Belangrijke uitgangspunten van dit beleid zijn:

- het stimuleren van horeca-concentraties met diversiteit in aanbod;
- een experiment met verruiming van de openingstijden in de uitgaanskernen;
- de concentratie van horeca op bepaalde locaties in woonwijken;
- buiten deze concentraties over gaan tot vermindering van het aantal horecabedrijven.

In de komende jaren zal het beleid zoals dat ten aanzien van horeca is vastgelegd in de Leef Milieu-Verordeningen (LMV) worden vertaald en opgenomen in de herziening van bestemmingsplannen. Hierbij wordt gehandeld zoals is aangegeven in de Structuurvisie Horeca.

3.2.4.7 Verkeersplan, verkeersbeleid tot 2020

Om het verkeer- en vervoersbeleid te realiseren is maatwerk nodig voor de verschillende delen van de stad gebaseerd op een integraal samenhangend plan. Het algemene beleid en de aan te pakken projecten zijn onder andere neergelegd in de beleidsnota "Verkeersplan, Verkeersbeleid tot 2010", en de meerjaren- en uitvoeringsprogramma's voor de fiets en de verkeersveiligheid.

Algemeen

Het algemene verkeer- en vervoerbeleid van de gemeente Den Haag is gericht op het waarborgen van een goede bereikbaarheid voor alle vervoerswijzen en het verbeteren en in stand houden van een verkeersveilige en een leefbare stad. Dit gebeurt onder andere door het stimuleren van het gebruik van openbaar vervoer en de fiets, het benutten en realiseren van goede doorstroom routes voor het noodzakelijke autoverkeer in de vorm van samenhangende netwerken en het uitvoering geven aan het parkeerbeleid. Tussen het verkeer- en vervoersbeleid en de ruimtelijke ordening en inrichting van de stad bestaat een nauwe samenhang die ondermeer zijn vertaling vindt in bestemmingsplannen.

Openbaar vervoer

Het openbaar vervoer speelt als drager van ruimtelijke ontwikkelingen in de stad en de regio een belangrijke rol in het verkeer en vervoer. Een stelsel van verbindende en ontsluitende openbaar vervoerlijnen dient er voor te zorgen dat gebundelde vervoerstromen tussen woon- en werklocaties, verplaatsingen van en naar het centrum met de hoofdstations en andere belangrijke attractiepunten, op een goede, aantrekkelijke en snelle manier worden bediend. Het gebied is bereikbaar met buslijn 23.

Gemotoriseerd verkeer

Het gemotoriseerde verkeer tracht de gemeente zoveel mogelijk te concentreren op een stelsel van hoofdroutes met voldoende capaciteit. Dit is nodig om de economische en ruimtelijke ontwikkeling van de stad mogelijk te maken en draagt bij aan de verbetering van de leefbaarheid in wijken en buurten. Naast de hoofdwegen voor het doorgaande verkeer zijn er de wegen van een lagere orde die het verkeer tussen wijken en het buurtgebonden verkeer moeten afwikkelen. Een goede, veilige doorstroming van het verkeer is ook van belang voor de bestrijding van geluidsoverlast, de uitstoot van schadelijke stoffen of andere vormen van hinder, het voorkomen van sluisverkeer en vermindering van het aantal verkeersslachtoffers.

Fietsverkeer

Het fietsverkeer krijgt vanwege het milieuvriendelijke karakter en de fysiek zwakkere positie ten opzichte van het gemotoriseerde verkeer, bijzondere aandacht in het verkeer- en vervoerbeleid van de gemeente Den Haag. Door het aanbieden van een fijnmazig netwerk van veilige fietsstroken en fietspaden wordt het gebruik van deze vervoerwijze gestimuleerd. Daarnaast is er de nodige aandacht voor het stallen van fietsen zowel bij woningen en werklocaties maar ook bij de grotere attractiepunten zoals scholen, winkelgebieden, stations en recreatiebestemmingen. De publieke voorzieningen voor de fiets maken integraal onderdeel uit van de inrichting van de openbare ruimte. In het bestemmingsplangebied is een aantal fietspaden aanwezig. In het Masterplan Scheveningen Kuststrook is de wens opgenomen om een fietsverbinding in het verlengde van het Zwarte Pad, parallel aan de kust te realiseren.

Parkeerbeleid

Het parkeerbeleid is er op gericht om via een stelsel van parkeernormen, voldoende parkeergelegenheid bij nieuwbouw te creëren. Zo mogelijk wordt in voorkomende gevallen tegelijkertijd getracht bestaande parkeerproblemen aan te pakken. Dit gebeurt veelal in combinatie met flankerend beleid zoals de inrichting van de weg en beheersmaatregelen zoals de invoering van betaald parkeren en de uitgifte van parkeervergunningen. Voor het Zwarte Pad en omgeving wordt in het Masterplan Scheveningen Kuststrook de nadruk gelegd op een betere natuurlijke inpassing. Ideeën om het parkeren hier te hergroeperen in een andere vorm, bijvoorbeeld in een parkeergarage afgedekt door een duinlandschap, zullen onderzocht worden op haalbaarheid. Ook minder vergaande varianten, bijvoorbeeld door herinrichting en ander materiaalgebruik, worden daarbij bekeken.

Voor het plangebied wordt de aanwezige infrastructuur voldoende geacht voor de ontsluiting van de functies en voor het recreatieve medegebruik. Uitbreiding is niet aan de orde. Bij raadsbesluit van 9 juni 1993 is besloten de parkeervoorzieningen op het Zwarte Pad voorlopig te handhaven. De gecombineerde commissie ROSV/MLP van 10 november 1993 heeft dit besluit onderschreven. De doelstellingen vanuit de HABITAT-regeling zijn in strijd met de aanwezigheid en het gebruik van het Zwarte Pad voor het gemotoriseerde verkeer. Het streven is erop gericht om deze functie van het Zwarte Pad op te heffen, het asfalt te verwijderen en er alleen nog een wandel- en fietspad te handhaven. De aanwezige parkeergelegenheid bij de overige functies in het gebied mag niet uitbreiden. Bij het mogelijk verdwijnen van de openbare parkeerplaatsen voor bezoekers op het Zwarte pad zal er een alternatieve voorziening gezocht moeten worden om deze plaatsen te compenseren.

3.2.4.8 Archeologie: Beleidsnota 2000-2005

De gemeente Den Haag draagt sinds 1982 zorg voor het eigen archeologisch erfgoed en is in het bezit van een door het Rijk verleende opgravingsbevoegdheid. Het archeologie beleid van de gemeente is erop gericht:

- te zorgen voor het behoud van zoveel mogelijk archeologische waarden ter plaatse in de bodem;
- te zorgen voor de documentatie van archeologische waarden indien behoud ter plaatse niet mogelijk is;
- een archeologisch depot te onderhouden waar alle in Den Haag aangetroffen archeologische voorwerpen op een veilige en systematische manier kunnen worden bewaard;
- te zorgen dat de resultaten van het archeologisch onderzoek middels tentoonstellingen, publicaties, presentaties etc. onder de aandacht worden gebracht van de Haagse burger.

Voor het uitvoeren van het archeologisch beleid, voor het ontwikkelen van nieuw beleid dienaangaande en voor het nemen van beslissingen aangaande beheer en behoud van archeologische waarden hebben Burgemeester en wethouders de Afdeling Archeologie van de Dienst Stadsbeheer gemandateerd.

Het huidige archeologische beleid is verwoord in de gemeentelijke beleidsnota Archeologie 2000-2005. Een nieuwe beleidsnota zal zijn geënt op de Wet op de Archeologische Monumentenzorg

(Wamz), als onderdeel van de gewijzigde Monumentenwet 1988. Deze wet is per 1 september 2007 in werking getreden en kent enkele nieuwe elementen.

Een nieuw element is de bepaling dat “de verstoorder betaalt”: initiatiefnemers van projecten die schade aan archeologische waarden zullen veroorzaken zijn verantwoordelijk voor de kosten van het noodzakelijk archeologisch onderzoek. Daarnaast legt deze wet ook de verplichting op om in nieuwe bestemmingsplannen en bij wijziging van bestaande bestemmingsplannen met de archeologische waarden rekening te houden.

In het kader van deze wet wordt momenteel ook een Archeologische Waarden- en Verwachtingenkaart opgesteld. Deze zal een plaats krijgen in het gemeentelijke beleid en wordt naar verwachting opgenomen in de gemeentelijke Monumentenverordening.

Momenteel beoordeelt de provincie nog de door gemeentes opgestelde bestemmingplannen en de wijzigingen daarin. Daarbij worden de volgende beleidsinstrumenten geraadpleegd: de Archeologische Monumentenkaart (AMK), de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW), de Cultuurhistorische Hoofdstructuur (CHS) van Zuid-Holland en lokale waardenkaarten voor zover van toepassing.

De Haagse bodem is rijk aan archeologische waarden. Veel daarvan zijn echter nog niet of maar zeer ten dele bekend. Bij gebieden waar de waarden niet bekend zijn, maar waar de bodemopbouw de aanwezigheid van archeologische waarden mogelijk maakt, wordt gesproken van een archeologische verwachting. Indien in een in voorbereiding zijnde bestemmingsplan gebieden met archeologische waarden en/of verwachtingen aanwezig zijn, zoals het onderhavige, dan staan deze gebieden aangegeven op de plankaart binnen de aanduiding “grens archeologisch waardevol gebied”. Voor werkzaamheden die daar de grond roeren, geen bouwwerken zijnde, is een aanlegvergunning noodzakelijk, zoals aangegeven in de voorschriften van het bestemmingsplan. Dat geldt eveneens voor roeren van grond in het kader van een bouwvergunning. Bij bouwvergunningvrije bouwwerken, waarbij de grond geroerd wordt, geldt de verplichting van het hebben van een aanlegvergunning.

Initiatiefnemers dienen bij de aanvraag van bovengenoemde aanlegvergunning of bouwvergunning een rapport te overleggen. Daarin moet de daadwerkelijke archeologische waarde van het terrein dat volgens de aanvraag zal worden verstoord zijn vastgesteld.

Het vaststellen van de daadwerkelijke archeologische waarde vindt binnen de archeologische monumentenzorg gefaseerd plaats. Na een bureauonderzoek kan het nodig zijn een archeologische inventarisatie in het veld uit te voeren. De resultaten van de inventarisatie kunnen vervolgens leiden tot een aanvullend archeologisch onderzoek. De resultaten van laatstgenoemd onderzoek vormen het uitgangspunt bij de keuze om een vindplaats te behouden, op te graven, waarnemingen uit te voeren tijdens het bouwproject of geen verdere stappen te ondernemen. Voor zover deze stappen gevolgd moeten worden, dienen deze in dat rapport opgenomen te worden met vermelding van de resultaten. Teneinde onnodige procedures te vermijden wordt initiatiefnemer verzocht vooraf contact op te nemen met de Afdeling Archeologie van de gemeente.

Uitvoering van archeologisch (voor)onderzoek is in Nederland voorbehouden aan daarvoor vergunninghoudende bedrijven of instanties. De Afdeling Archeologie is daar één van.

Hoofdstuk 4 Milieu

4.1 Tien voor milieu, Contourennota voor milieubeleid 2006-2010 en Handleiding Gebiedsgericht Milieubeleid

Om de Haagse milieureisten en ambities ten uitvoering te brengen, is vroegtijdige samenwerking tussen ruimtelijke ordening en milieu van groot belang. In het Milieubeleidsplan Den Haag 2001-2006 is het gebiedsgericht milieubeleid geïntroduceerd en er zijn streefbeelden per gebiedstype opgenomen. Dit is nader uitgewerkt in de Handleiding Gebiedsgericht Milieubeleid die de gemeenteraad in september 2005 heeft vastgesteld.

Het Milieubeleidsplan Den Haag 2001-2006 is in februari 2006 opgevolgd door de nota 'Tien voor milieu; contouren voor milieubeleid 2006 - 2010'. In deze Contourennota zijn Haagse ambities vastgesteld voor de speerpunten lucht, klimaat, water en geluid en voor de aandachtspunten vergunningverlening en handhaving, externe veiligheid, afval, binnenmilieu en bodem. Als tiende thema is sturing op milieudoelen opgenomen.

De Contourennota onderstreept de ambitie om Den Haag te ontwikkelen tot een duurzame wereldstad aan zee. Bovendien legt de Contourennota verbanden met andere Haagse kaders, zoals de Structuurvisie 2020 en de Maatschappelijke visie 2020. De milieumambities in de Contourennota zijn opgesteld in het volle besef dat stedelijke ontwikkeling van groot belang is voor de positie van Den Haag in de regio en Europa. De Contourennota benadrukt dat dit gepaard moet gaan met fundamentele keuzes in de afweging tussen economische, ruimtelijke, sociale, gezondheidskundige en milieubelangen. Het gebiedsgericht milieubeleid is hét instrument om de milieubelangen in te brengen in de dynamiek van ruimtelijke ontwikkeling.

Gebieden hebben verschillende kenmerken. Niet elk gebied heeft dezelfde kwaliteiten en dezelfde kansen om kwaliteiten te verbeteren. Het gebiedsgerichte milieubeleid maakt het mogelijk om de milieumambities af te stemmen op de specifieke functies, kenmerken en mogelijkheden van een gebied, waardoor de kwaliteiten van dat gebied beter beschermd of verbeterd kunnen worden.

Op basis van het gebiedsgerichte milieubeleid is een indeling van Den Haag gemaakt met gebieden van eenzelfde functie. Gebieden met eenzelfde functie behoren tot hetzelfde gebiedstype. Er is een zestal gebiedstypen gedefinieerd: wonen, werken, gemengd wonen, gemengd werken, infrastructuur en tot slot groene hoofdstructuur en water.

De gebiedsspecifieke kenmerken en de mogelijkheden bepalen de toekenning van het ambitieniveau per milieuthema: bodem, lucht, water, externe veiligheid, mobiliteit, natuur, geluid, afval en klimaat. Per thema zijn drie oplopende ambitieniveaus geformuleerd:

- Milieu Basis: de milieumambitie voor een thema die aansluit bij de bestaande wet- en regelgeving.
- Milieu Extra.: de milieumambitie voor een thema die een stuk verder gaat dan het wettelijk minimum.
- Milieu Maximaal: is de maximaal praktisch haalbare milieumambitie voor een thema.

Voor het onderhavige plangebied Oostduinen is het gebiedstype Groene hoofdstructuur en water van toepassing. De gebiedstypering wordt bepaald door de nieuwe voorstaande functie. Het ambitieniveau voor dit gebiedstype is hoog.

In het gebiedstype groene hoofdstructuur en water zijn natuur en recreatie de belangrijkste functies. Wonen, werken of infrastructuur komt in dit gebiedstype nauwelijks voor.

Voor het gebied Oostduinen gelden de milieumambities voor het gebiedstype Groene hoofdstructuur en water:

Bodem	Extra
Externe Veiligheid	Extra
Geluid	Extra
Lucht	Extra
Mobiliteit	Maximaal
Schoon	Extra
Water	Water dat siert
Natuur	Maximaal
Klimaat	Maximaal

Bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen in het plangebied zijn bovengenoemde milieumambities

richtinggevend.

Dit bestemmingsplan bevat geen afweging ten aanzien van het gebiedsgericht milieubeleid aangezien het plan de bestaande ruimtelijke structuur juridisch-planologisch zodanig regelt, dat deze wat betreft functie, bouwvorm, ligging, afmetingen in een goede ruimtelijke ordening wordt ondergebracht.

4.2 Bodem

Op 1 januari 2006 is de wijziging van de Wet bodembescherming (Wbb) in werking getreden. Vertrekpunt van de nieuwe Wbb is dat in het merendeel van de gevallen van bodemverontreiniging, de daadwerkelijke bodemsanering wordt meegenomen in de ontwikkeling danwel herontwikkeling van plangebied of projectlocatie.

De wettelijke doelstelling is voortaan functiegericht. Vroeger moesten alle functies van de bodem worden hersteld maar dit bleek in de praktijk lastig haalbaar. Hoge kosten en langdurige saneringen zorgden voor stagnatie. De gewijzigde wet houdt rekening met het gebruik van de bodem en de (im)mobiliteit van de verontreiniging. De volgende uitgangspunten overheersen:

- a. het geschikt maken van de bodem voor het voorgenomen gebruik;
- b. het beperken van blootstelling aan en de verspreiding van de verontreiniging;
- c. het treffen van de beheersmaatregelen.

Saneringsverplichtingen zijn gekoppeld aan ontoelaatbare risico's die samenhangen met het toekomstige gebruik van de bodem. De uitvoering van deze verplichte saneringen wordt een stuk flexibeler. Het is niet meer altijd nodig de hele locatie aan te pakken. Er kan ook sprake zijn van deelsaneringen of een gefaseerde aanpak. Wanneer economische of maatschappelijke omstandigheden rond de vervuilde locatie uitstel vragen, kunnen tijdelijke maatregelen worden genomen, op voorwaarde dat risico's voldoende worden beheerst.

Gelet op de het conserverend karakter van het bestemmingsplan vindt in het kader van dit plan geen bodemonderzoek plaats. Bodemonderzoek zal eerst worden uitgevoerd in geval van (substantiële) uitbreiding van bestaande gebouwen dan wel bij bouwplannen voor nieuwbouw die al dan niet met dit bestemmingsplan in overeenstemming zijn.

4.3 Milieueffectrapportage en Strategische Milieubeoordeling

Op grond van het Besluit m.e.r geldt voor dit plan geen m.e.r.(beoordelings) plicht en geen Strategische Milieubeoordelingsplicht.

4.4 Externe veiligheid

De van Alkemadelaan vormt geen Route gevaarlijke stoffen.

Langs de Van Alkemadelaan bevindt zich een 16", 40 bar aardgastransportleiding. Op grond van de Circulaire zonering langs hogedruk aardgastransportleidingen, van 26 november 1984, geldt een toetsingsafstand van 40 m.

Volgens de Memorandum van de Gasunie (versie 3) moet een inventarisatieafstand van 170 m vanaf de leiding in acht worden genomen voor het beoordelen van het groepsrisico.

Er zijn uitbreidingsmogelijkheden voorzien op het pompstationterrein. Dit gebied bevindt zich op meer dan 170 m van de aardgastransportleiding. Het groepsrisico behoeft daarmee niet verder te worden onderzocht.

In het bestemmingsplan en in de directe nabijheid van dit plan bevinden zich geen inrichtingen waarvoor het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI) of het Besluit risico's zware ongevallen 1999 (BRZO) van toepassing is.

Bij ruimtelijke ontwikkeling, zoals de projectie van woningen rondom gasontvangststations dient een minimale bebouwingsafstand aangehouden te worden. In dit bestemmingsplan is daarvan geen sprake. Het motorbrandstoffenverkooppunt aan de Zwolsestraat verkoopt geen LPG. De van Alkemadelaan/Zwolsestraat vormt geen route gevaarlijke stoffen, als bedoeld in de Wet Vervoer Gevaarlijke Stoffen.

4.5 Luchtkwaliteit

Op 15 november 2007 is de Wet tot wijziging van de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen) in werking getreden. De luchtkwaliteitseisen zijn opgenomen in hoofdstuk 5, titel 5.2 van de Wet milieubeheer. Daarmee is het Besluit luchtkwaliteit 2005 komen te vervallen.

Artikel 5.16 van de Wet luchtkwaliteit vermeldt dat bevoegdheden, waarvan de uitoefening gevolgen kan hebben voor de luchtkwaliteit, uitgeoefend kunnen worden indien:

- Er geen sprake is van een feitelijke of dreigende overschrijding van een in bijlage 2 van titel 5.2 van de Wet milieubeheer opgenomen grenswaarde (art. 5.16, lid 1, onder a)
- Bij uitoefening de concentratie in de buitenlucht van de betreffende stof per saldo verbetert of ten minste gelijk blijft (art.5.16, lid 1, onder b, sub 1)

Het betreft hier een conserverend bestemmingsplan, waarin de bestemming van de in het plan begrepen grond wordt aangewezen en met het oog op die bestemming regels worden gegeven. Deze regels betreffen in elk geval regels omtrent het gebruik van de grond en van de zich daar bevindende bouwwerken. Het bestemmingsplan voegt geen nieuwe bestemmingen toe. Er zijn geen nieuwe ontwikkelingen wat inhoudt dat de luchtkwaliteit niet zal veranderen. Op grond van deze overwegingen kan reeds zonder luchtonderzoek worden vastgesteld dat het bestemmingsplan Oostduinen voldoet aan de Wet milieubeheer (luchtkwaliteitseisen).

4.6 Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) stelt eisen met betrekking tot de geluidbelasting van geluidsgevoelige gebouwen en terreinen door drie verschillende geluidsbronnen: wegverkeer, spoorwegverkeer en industrie. Bij de wijziging of vaststelling van een bestemmingsplan moet nagegaan worden of onderzoek verricht moet worden naar de omvang van deze drie geluidsbronnen. Als het bestemmingsplan mogelijkheden biedt voor het realiseren van (andere) geluidsgevoelige gebouwen in de geluidzone van een weg of spoorweg, is een akoestisch onderzoek noodzakelijk in het kader van de Wet geluidhinder (Wgh). Bij de reconstructie van wegen en/of spoorwegen wordt eveneens een akoestisch onderzoek ingesteld in het kader van de Wgh.

Het onderhavige bestemmingsplan biedt geen mogelijkheden voor het realiseren van nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen. De reconstructie van een weg en/of spoorweg is ook niet aan de orde. Derhalve is een geluidsonderzoek voor het bestemmingsplan Oostduinen niet noodzakelijk. De Wet geluidhinder is niet van toepassing op dit bestemmingsplan.

4.7 Water

Het Hoogheemraadschap van Delfland is verantwoordelijk voor het waterkwantiteitsbeheer. Het waterkwantiteitsbeheer in het plangebied is in handen van dit schap en de Provincie Zuid-Holland. Bij het tot stand komen van dit bestemmingsplan is in het kader van de watertoets overleg gevoerd over deze waterparagraaf, de plankaart en de voorschriften. In deze waterparagraaf zijn de hierbij gemaakt afspraken verwerkt. Ten aanzien van het thema water zijn diverse beleidsstukken op verschillende niveaus van belang. De belangrijkste worden hieronder behandeld.

4.7.1 EU Kaderrichtlijn Water

Sinds 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht. De Europese Kaderrichtlijn water beoogt de bescherming van aquatische ecosystemen en het duurzaam gebruik van water. De Europese Kaderrichtlijn heeft, waar het de gemeente betreft, consequenties voor riolering, afkoppelen, toepassing van bouwmaterialen en het ruimtelijke beleid. Op 2 juli 2003 is in het kader van de richtlijn door rijk, provincies, waterschappen en gemeenten het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) gesloten. De richtlijn, waarin is opgenomen de Grondwaterrichtlijn, gaat van richtwaarden voor de waterkwaliteit uit. Het doel is deze in de toekomst te realiseren. Zij koppelt dit doel aan de vaststelling en uitvoering van waterhuishoudingplannen. In deze plannen moet worden vormgegeven op welke wijze andere overheidsbesluiten – zoals de vaststelling van een bestemmingsplan – een rol kan gaan spelen in het bereiken van de doelen voor de waterkwaliteit. Voor het bestemmingsplan is het in dit kader van belang te kijken naar de doelen die deze plannen stellen en de wijze waarop zij maatregelen gewenst achten..

4.7.2 Nationaal beleid

De Vierde Nota Waterhuishouding geeft aan dat het waterbeheer in Nederland gericht moet zijn op een veilig en goed bewoonbaar land met gezonde duurzame watersystemen. Om de veerkracht van watersystemen te vergroten dient waterconservering en waterbuffering te worden bevorderd. Voor waterkwaliteit geldt als uitgangspunt dat verontreiniging van het water voorkomen dient te worden.

Vanuit het beleid van Waterbeheer 21e eeuw (WB21) worden voor zowel waterkwantiteit als waterkwaliteit twee drietrapsstrategieën gehanteerd, om afwenteling op gebieden benedenstrooms te voorkomen. Deze strategieën zijn voor waterkwantiteit: vasthouden, bergen, afvoeren en voor waterkwaliteit: schoonhouden, scheiden, zuiveren.

4.7.3 Provinciaal beleid

In aansluiting op het nationale beleid, richt ook de provincie Zuid-Holland met haar Beleidsplan Milieu en Water 2000-2004 (2000) zich op duurzaam stedelijk waterbeheer. Aandachtspunten hierbij zijn:

- de relatie tussen stedelijk water en water in het omliggende gebied;
- vergroting van het waterbergend vermogen in stedelijk gebied, met name in de stadsranden;
- verbetering van de waterkwaliteit;
- vergroten van de belevingswaarde van water;
- kansen voor natuur en recreatie in en rondom stedelijk water.

Verder heeft de Provincie Zuid-Holland met de Zuid-Hollandse waterschappen een gezamenlijke visie over het waterbeheer in de toekomst opgesteld. Deze visie met de benaming 'Bruitend Water' behandelt een aantal thema's waarop geanticipeerd dient te worden bij beslissingen op het gebied van de ruimtelijke inrichting.

In het bestemmingsplan liggen gebieden welke door de Provincie Zuid-Holland zijn aangewezen als Milieubeschermingsgebieden. De milieubeschermingsgebieden voor grondwater zijn aangewezen ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning. Ruimtelijke ontwikkelingen mogen in beginsel niet leiden tot aantasting van de stiltegebieden en grondwaterbeschermingsgebieden en structurele verstoringen moeten worden voorkomen.

4.7.4 Hoogheemraadschap van Delfland

Recent heeft het Hoogheemraadschap van Delfland haar waterbeheersplan geactualiseerd: 'Waterbeheersplan 2006-2009, Realiseren en intensiveren' (2005). De komende jaren ligt het accent op het realiseren van de opgestelde plannen en het intensiveren van de uitvoering ervan. De thema's waarbinnen dit plaatsvindt zijn: veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid, bruikbaarheid, aanleggen en beheren, overleggen, samenwerken, reguleren en toezicht houden.

Delfland streeft naar water als sturend beginsel in de ruimtelijke ordening. Delfland hecht veel waarde aan een robuust watersysteem en verlangt daarom een waterbergend vermogen van 325 m³ per ha voor nieuw in te richten stedelijk gebied. Ten aanzien van de waterkwaliteit in de boezemwateren streeft Delfland naar concentraties die voldoen aan de MTR-waarden van de Vierde Nota waterhuishouding. Voor het plangebied geldt geen waterbergingsnorm; het ligt buiten het stedelijk gebied en bestaat voornamelijk uit duingebied; aangenomen wordt dat het regenwater direct in de duinen infiltreert.

Het ABC-Delfland is een studieprogramma van waaruit een maatregelenpakket wordt samengesteld voor het waterhuishoudkundig systeem van Delfland. Uiteindelijk doel is het realiseren van een duurzaam watersysteem, ook in bestaand stedelijk gebied.

4.7.4.1 Watertoets

In het verlengde van het Nationaal Bestuursakkoord heeft het Hoogheemraadschap van Delfland in 2004 de 'Handreiking Watertoets 2004' opgesteld. Hiermee wordt inzicht gegeven in de manier waarop het Hoogheemraadschap procedureel en inhoudelijk om wil gaan met de watertoets. Bij de watertoets wordt gekeken of het beleid met betrekking tot de onderwerpen waterkwantiteit, waterkwaliteit, veiligheid/waterkeringen en ecologie hier van toepassing is. Is het beleid van een specifiek onderdeel niet van toepassing dan dient dit bij het desbetreffende onderdeel te worden vermeld.

4.7.4.2 Delflands Algemene Keur

Het Hoogheemraadschap van Delfland is belast met waterkwantiteitszorg binnen het grondgebied van de gemeente Den Haag. Op de waterlopen in Duttendel is de Delflands Algemene Keur (Keur) van toepassing, vastgesteld op 2 juni 1983 respectievelijk 22 maart 1984 en door Gedeputeerde Staten op 23 juni 1986 goedgekeurd.

In de Keur zijn regels voor het beheer van dijken, kades en oppervlaktewateren opgenomen, daaronder zijn ook de oeverstroken bij de oppervlaktewateren begrepen. Voor dempen en graven van watergangen en werkzaamheden aan of langs watergangen is zij van toepassing en is voor de werken een vergunning op basis van de Keur vereist. Ditzelfde geldt ook voor werken in de boezem. Ook voor lozingen op het oppervlaktewater is op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewater (Wvo) een vergunning van dit schap vereist.

Veiligheid/waterkering

Het strand maakt onderdeel uit van Delflands zeewering. De functie hiervan wordt primair vervuld door de zeereep. De hoofddoelstelling voor deze zone is gericht op het in stand houden van de zeeweringsfunctie door het vastleggen van het zand en het tegengaan van betreding. De zone primaire zeewering gelegen in het plangebied wordt als zodanig als primaire bestemming opgenomen. De kernzone moet vrij blijven van bebouwing en de beschermingszone is een zone waar alleen bouwwerken mogen die de stabiliteit van de waterkering niet negatief beïnvloeden. Daarnaast is het beleid waterkeringen te leggen in openbare gebieden, een groene inrichting waar alleen recreatief medegebruik is toegestaan.

4.7.5 Gemeentelijk beleid

4.7.5.1 Waterplan Den Haag 1998-2012 en Waterbergingsvisie Den Haag

In 1999 hebben de gemeente Den Haag en het Hoogheemraadschap van Delfland het 'Waterplan Den Haag' vastgesteld. Het is het gezamenlijk beleidsplan van de gemeente en het Hoogheemraadschap. In het plan is een visie beschreven voor het samenhangend beheer van de riolering, oppervlaktewater, watergebonden natuur en ondiep grondwater in Den Haag voor de middellange termijn.

In 2003 besloten de gemeente Den Haag en het Hoogheemraadschap van Delfland om samen de waterbergingsopgave voor Den Haag in beeld te brengen en maatregelen af te spreken om het bergingstekort voor de verschillende delen van de stad op te lossen. De afspraak om te komen tot een Waterbergingsvisie is als deelproject opgenomen in het Waterplan Den Haag. De Waterbergingsvisie Den Haag bestaat uit acht deelgebiedrapportages en een Samenvatting. In de Samenvatting staan de afspraken over de concrete uitvoering en financiering van de maatregelen, die nodig zijn om het bergingstekort in de deelgebieden op te lossen.

Zodra alle maatregelen zijn uitgevoerd, zijn er bij toekomstige plannen in de stad geen problemen meer met waterberging. Maatregelen voor het verbeteren van de waterkwaliteit blijven nog wel noodzakelijk. De Waterbergingsvisie geeft behalve oplossingen voor de bergingstekorten, ook inspirerende voorbeelden voor het bergen van extra water, die tevens een bijdrage kunnen leveren aan de waterkwaliteit.

Bij toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen zullen Den Haag en Delfland in onderling overleg water meenemen in de planvorming en op een creatieve manier inpassen in het stedelijk gebied. De Waterbergingsvisie hoopt hiermee een bijdrage te leveren aan het realiseren en behouden van een robuust en duurzaam watersysteem in Den Haag.

Waterkwantiteit

Het plangebied is gelegen in bestaand stedelijk gebied, dat ligt in het boezemgebied van Delfland. Het vastgestelde waterpeil in het boezemgebied is NAP -0,42 m met een maximaal toelaatbare peilstijging van 40 cm. Samen met het Hoogheemraadschap is een Watervisie opgesteld, waarin met name gekeken wordt naar het waterbergingsvraagstuk en de eventuele oplossingsrichtingen. Overeenkomstig de Watervisie behoeven in dit plan geen maatregelen te worden opgenomen. Uit de uitkomsten in de Watervisie blijkt, dat voor het Boezemgebied door middel van maatregelen anders dan het toevoegen van oppervlaktewater, het thema waterkwantiteit voldoende onder controle zal kunnen worden gehouden.

Waterkwaliteit

De waterkwaliteit wordt verbeterd als alleen schoon neerslagwater wordt geloosd op het oppervlaktewater en huishoudelijk afvalwater op de zuivering. Het is van belang of er een gemengd stelsel, of een (verbeterd) gescheiden stelsel aanwezig is en of hier verandering in komt via het plan. In een groot deel van het plangebied bevindt zich geen rioolstelsel. In het overige deel ligt een gemengd rioolstelsel. Bij nieuwbouw kunnen eisen gesteld worden aan de aanleg van de riolering. Bij de aanvraag van een bouwvergunning moet in het gebouw wel een gescheiden systeem aangelegd worden tot 1.00 m. buiten de rooilijn. Indien de gemeente te zijner tijd overgaat tot het ontkoppelen van het gemengde systeem kan dit op een eenvoudige wijze ter plaatse gebeuren en behoeven er in het gebouw geen werkzaamheden plaats te vinden.

4.8 Provinciale milieuverordening Zuid-Holland

In de Provinciale milieuverordening Zuid-Holland, die sinds 1995 van kracht is, is uitvoering gegeven aan het bepaalde in artikel 1.2 van de Wet milieubeheer. Daarin is bepaald dat regels kunnen worden gesteld voor bepaalde gebieden, teneinde het milieu in deze gebieden te beschermen. Op kaart 2 Den Haag/Katwijk van deze verordening, gedateerd april 1998, is het gehele plangebied als milieubeschermingsgebied voor grondwater aangewezen. De kaart verdeelt dat gebied in een grondwaterbeschermingsgebied en een waterwingebied onder. Het eerste gebied dient ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning in het aangrenzende waterwingebied, het tweede strekt tot de winning van en tevens de bescherming van de kwaliteit van het grondwater.

Het plangebied maakt onderdeel uit van een milieubeschermingsgebied dat zich in noordelijke richting tot aan Katwijk uitstrekt.

De regels in de verordening betreffen globaal het stellen van aanvullende bepalingen in vergunningen op grond van de Wet milieubeheer, het verbieden van bepaalde bedrijfssoorten en een selectie aan activiteiten en het bouwen van gebouwen op grond van de Woningwet. De regels zijn in artikel 5.4 en de bijlagen 9 en 10 bij de verordening vermeld. Een aantal regels komen voor ontheffing door Gedeputeerde Staten in aanmerking.

De begrenzing van het grondwaterbeschermingsgebied en het waterwingebied zijn op de plankaart aangeduid en in de betreffende bestemmingen als doeleinden opgenomen. Ten behoeve van de waterwinning dient de mogelijkheid tot het bouwen van peilbuizen, waarnemingsposten en signaalkasten in het plan mogelijk te zijn. Deze zijn in de voorschriften opgenomen. Verder zijn de bestaande hoofdgebouwen en gebouwen in het grondwaterbeschermingsgebied en de bestaande gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde met enig vloeroppervlak in het grondwaterbeschermingsgebied en waterwingebied door bouwvlakken begrensd op de plankaart.

De verordening vormt een medebewindsregeling, die voldoende waarborgen biedt voor de waterwinning en de bescherming van de kwaliteit van het grondwater, zodat van een verdere regeling in het bestemmingsplan wordt afgezien.

4.9 Flora en fauna

De Flora- en Faunawet regelt de bescherming van planten- en diersoorten. De Flora- en Faunawet legt een zorgplicht op voor alle dieren en planten in Nederland. Dit betekent dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in Nederland voorkomende soorten. Die zorg bestaat bijvoorbeeld uit het niet onnodig verontrusten van dieren, onder meer door de wijze en het tijdstip van werken (rekening houden met het voortplantingsseizoen en met winterverblijfplaatsen). Daarnaast legt de Flora- en Faunawet een beschermingsplicht op voor een groot aantal met name genoemde soorten. De wet bevat verbodsbepalingen voor het verwijderen van beschermde plantensoorten van hun groeiplaats, het beschadigen, vernielen, wegnemen of verstoren van voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen van beschermde diersoorten en het opzettelijk verontrusten van een beschermde diersoort. Voor de algemene beschermde soorten geldt sinds februari 2005 bij ruimtelijke ontwikkelingen een algemene vrijstelling. Er blijven echter nog veel soorten over die strenger beschermd zijn en waarmee men bij een groot deel van de ruimtelijke ingrepen te maken krijgt (zoals vleermuizen, vogels, eekhoorn, rugstreeppad). Voor deze soorten dient onder bepaalde voorwaarden een ontheffing aangevraagd te worden.

4.10 Natuurbeschermingswet 1998

De gebiedsbescherming van bijzondere natuurgebieden (Natura2000-gebieden) is geregeld in de Herzene Natuurbeschermingswet 1998. In oktober 2005 is deze wet in werking getreden. In januari 2006 is de formele aanwijzingsprocedure van Natura 2000-gebieden gestart. Na deze aanwijzing is daarmee de gebiedsbescherming uit de Habitatrictlijn en Vogelrichtlijn geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet. Daarmee vervalt de rechtstreekse werking van de Habitatrictlijn en Vogelrichtlijn in Nederland.

In Den Haag hebben we te maken met de Natura2000-gebieden: Meijendel en Berkheide (incl. Hartsenhoek, Oostduinen en Vlake van Waalsdorp), Westduinpark (incl. Bosjes van Poot) en Wapendal alsmede Solleveld (incl. landgoed Ockenburgh, Hyacintenbos, van Leydenhof en Westduinen). Dit betreft Habitatrictlijngebieden. Er zijn geen Vogelrichtlijngebieden in de gemeente Den Haag.

Indien ontwikkelingen en activiteiten in het plangebied een significant negatief effect kunnen hebben op een Natura2000-gebied, dient een habitattoets uitgevoerd te worden. In het bestemmingsplan dient aangegeven te worden in hoeverre de uitvoering van het plan belemmerd wordt door de verplichtingen vanuit de Natuurbeschermingswet.

De Oostduinen maken deel uit van het Natura2000-gebied Meijendel en Berkheide. Dit gebied is aangewezen voor de volgende habitattypen:

- wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* (witte duinen) [2120]
- vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie (grijze duinen) [2130]
- duinen met *Hippophae rhamnoides* [2160]
- beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied [2180]
- vochtige duinvalleien [2190]

En voor de volgende soorten:

- nauwe korfslak
- meervleermuis

Wanneer in het kader van dit bestemmingsplan projecten of andere handelingen plaatsvinden zoals de vervanging van de spoelplassen, dient getoetst te worden wat de gevolgen zijn voor het Natura2000-gebied. Als er zeker geen significant negatief effect is op de habitats of de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, is er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig. Als er mogelijk een significant negatief effect is, is een vergunning nodig en dient ofwel een verslechtering- en verstoringtoets, ofwel een passende beoordeling uitgevoerd te worden.

4.11 Boswet

In 1998 zijn de Haagse grote groengebieden buiten de zogenaamde “bebouwde kom Boswet” geplaatst. Daardoor vallen de grote groengebieden nu onder de werking van de Boswet. Dit betekent dat duurzame instandhouding van het bos is verzekerd en wat bos is ook bos moet blijven. Financiële tegemoetkomingen (subsidies) van Rijk en Provincie zijn mogelijk.

Bescherming vindt plaats door middel van een meldings- en herplantplicht. Voorafgaand aan een velling geldt de meldingsplicht. Het areaal bos per locatie mag niet afnemen. Gevelde opstanden moeten daarom binnen drie jaar worden herplant of natuurlijk verjongd, waardoor de duurzaamheid gehandhaafd blijft. Voor dunningen is de meldings- en herplantplicht niet van toepassing. Buiten de bebouwde kom Boswet zijn zowel de Boswet als de gemeentelijke Bomenverordening van toepassing. De grens bebouwde kom Boswet kent geen relatie met de bebouwde kom Wegenverkeerswet noch met de gemeentegrens. De Boswet is niet van toepassing als gronden, vastgelegd in een goedgekeurd bestemmingsplan, geen bosbestemming hebben.

Hoofdstuk 5 Planbeschrijving

5.1 Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken zijn de resultaten vermeld van gepleegd onderzoek naar de bestaande situatie alsmede de bepalende beleidskaders beschreven. Dit onderzoek diende ertoe om de nodige kennis te vergaren omtrent de relevante feiten en de af te wegen belangen voor het bestemmingsplan. Aan de hand van deze resultaten wordt in paragraaf 5.2 een verantwoording van de in het plan gemaakte keuze van bestemmingen gemaakt. Met deze keuze kan de opzet van het bestemmingsplan in paragraaf 6.1 en de bestemmingen in paragraaf 6.2 globaal beschreven worden.

5.2 Keuze van bestemmingen

Zoals al werd aangegeven heeft het bestemmingsplan als eerste doel om de bestaande ruimtelijke structuur juridisch-planologisch zodanig te regelen, dat deze wat betreft functie, bouwvorm, ligging, afmetingen in een goede ruimtelijke ordening worden ondergebracht.

Aan de hand van de in hoofdstuk 2 beschreven bestaande situatie worden de bestemmingen afgewogen. Daarin worden de in hoofdstuk 1 beschreven doelen van het bestemmingsplan en uit hoofdstuk 4 voortvloeiende milieukwaliteitseisen als leidraad of als toetsingskader gehanteerd.

Beleidskader natuurlijke waarden	Vertaling in het bestemmingsplan
<p>Het grootste deel van het plangebied zal door het rijk worden aangewezen tot Natura2000-gebied. De planologisch-juridische regeling in een groot deel van het plangebied is niet op deze komende aanwijzing afgestemd.</p> <p>Op de plankaart van het regionaal Structuurplan Haaglanden valt het gebied Oostduinen in de aanduiding natuurgebied, duin.</p> <p>In de Stedelijke Groene Hoofdstructuur is Oostduinen één van de grote groengebieden. Voor de grote groengebieden is het beleid gericht op:</p> <p>Behoud en versterking van de aanwezige waarden en betekenissen;</p> <p>Gebruik van opstallen in overeenstemming met het karakter van het gebied;</p> <p>Verhoging van de gebruiks- en belevingswaarde zonder de karakteristiek van het gebied aan te tasten.</p>	<p>Genoemde aanwijzing vormt een medebewindsregeling, die een specifiek doel dient en haar rechtskracht vindt buiten dit bestemmingsplan vindt. In het plan is ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening op de ruimtelijke aspecten van deze regeling ingespeeld.</p> <p>Zo is de bescherming en ontwikkeling van de natuurlijke en landschappelijke waarden van het gebied in de daarvoor in aanmerking komende bestemmingen als doeleind opgenomen. Met het bestemmingsplan worden geen van de aanwijzing afwijkende nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. De aanwezige afwijkende functies zijn zo specifiek mogelijk bestemd. Voor de toelating van gebouwen en overkappingen zijn bouwvlakken ingetekend. Wat betreft de regels zijn met name bouwregels gesteld.</p> <p>De voorlopige begrenzing van het Natura2000-gebied toont dat het sportveldencomplex van defensie en het pompstation daar niet toe behoren. Echter, een deel van de duinen zal niet in de aanwijzing betrokken zijn. Ook deze duinen kennen natuurlijke en landschappelijke waarden. Na het van kracht worden van de definitieve aanwijzing zal het bestemmingsplan bij deze duinen de bescherming van genoemde waarden dienen te garanderen. Middels de bevoegdheid tot wijziging van het bestemmingsplan wordt voor deze gronden een aanlegvergunningenstelsel van kracht.</p> <p>Het plangebied valt niet onder de Boswet.</p>
<p>In de Nota Ruimte wordt aangekondigd dat de bufferzone zal worden omgezet in 'grootschalig regionaal groengebied', waarin het accent ligt op de (dag)recreatieve functie voor het stedelijk netwerk waar het gebied</p>	<p>Gelet op het belang van de waterwinning in het plangebied en de aankomende aanwijzing tot Natura2000-gebied, is de omzetting tot grootschalig regionaal groengebied met een (dag)recreatieve functie slechts beperkt mogelijk.</p>

<p>deel van uitmaakt. Ontwikkelingen zijn alleen mogelijk wanneer de landschappelijke en recreatieve kwaliteiten worden behouden of versterkt.</p> <p>Kwetsbare functies, zoals de drinkwatervoorziening, lopen risico's bij een vervuiling van bodem en water. Het beleid in deze nota draagt bij aan een goede positionering van de verschillende functies ten opzichte van het watersysteem.</p> <p>De gemeentelijke Nota Integraal Duinbeheer is er eveneens op gericht om, daar waar de draagkracht van het gebied dit toelaat, de natuurgerichte recreatie te bevorderen.</p>	<p>Recreatieve kwaliteiten worden in het plangebied daarom in extensief recreatief medegebruik vertaald. De landschappelijke kwaliteiten verdienen bijzondere aandacht.</p> <p>In de aanwijzing is sprake van een typische landschappelijke verschijningsvorm, die bescherming verdient. De aanwijzing richt zich alleen op de natuurlijke waarde. Om deze reden is een aanlegvergunningstelsel voor het behoud en de ontwikkeling van de landschappelijke waarde in de regels opgenomen.</p>
<p>In de 'Nota Belvédère' is het hele plangebied aangewezen als Belvédèregebied. Het beleid is mede gericht op de instandhouding van de bestaande waarden, zoals de unieke opeenvolging van alle onderdelen van het strandwallenlandschap, waarbij het contrast tussen de beslotenheid van de strandwallen (met daarop landgoederen, buitenplaatsen, villaparken en bossen) en de openheid en ontwatering van de strandvlakten nog zeer herkenbaar zijn.</p>	<p>Gelet op de landschappelijke waarde die gebaseerd is op de omschrijving van strandvlakte, is in de bestemmingen voor de open gebieden weinig tot geen bebouwing toegelaten. In de bestemmingen waarin bebouwing is toegelaten, is dit beperkt tot los van elkaar gelegen bouwvlakken.</p>
<p>De Flora- en Faunawet regelt de bescherming van planten- en diersoorten. De Flora- en Faunawet legt een zorgplicht op voor alle dieren en planten in Nederland. Voor deze soorten dient onder bepaalde voorwaarden een ontheffing aangevraagd te worden.</p>	<p>Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig, omdat er geen ontwikkelingen in het plangebied te verwachten zijn.</p>
<p>Wanneer in het kader van dit bestemmingsplan projecten of andere handelingen plaatsvinden zoals de vervanging van de spoelplassen, dient getoetst te worden wat de gevolgen zijn voor het Natura2000-gebied. Als er zeker geen significant negatief effect is op de habitats of de soorten waarvoor het gebied is aangewezen, is er geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig. Als er mogelijk een significant negatief effect is, is een vergunning nodig en dient ofwel een verslechtering- en verstoringtoets, ofwel een passende beoordeling uitgevoerd te worden.</p>	<p>Het uitvoeren van een habitattoets is niet nodig, omdat er geen ontwikkelingen te verwachten zijn in het gebied.</p>
<p>In de Defensienota en in de Evaluatienota Structuurschema Militaire Terreinen is aangegeven dat het aanwezige terrein binnen het plangebied als militair terrein wordt gehandhaafd. Het beleid ten aanzien van inrichting en beheer is in eerste instantie gericht op het militaire gebruik. Daarnaast wordt waar mogelijk gestreefd naar behoud van natuur- en landschapswaarden en cultuurhistorische waarden. Waar militaire eisen en natuurwetenschappelijke waarden van het terrein dit toelaten, is recreatief medegebruik mogelijk.</p> <p>In de gemeentelijke Nota Integraal Duinbeheer wordt het gebruik van deze</p>	<p>De bestaande ruimtelijke structuur wordt juridisch-planologisch zodanig geregeld, dat deze wat betreft functie, bouwvorm, ligging, afmetingen in een goede ruimtelijke ordening wordt ondergebracht.</p> <p>Zowel een deel van het duingebied, het veldsportterrein, de stormbaan als het radarterrein zijn in militair gebruik en als zodanig bestemd (de bestemmingen Maatschappelijk-1, Maatschappelijk-2, Maatschappelijk-3 en Maatschappelijk-4).</p> <p>In de bestemmingen zijn overeenkomstig deze uitspraak naast het defensiedoeleind ook het doeleind van de bescherming van natuurlijke en landschappelijke waarden, van waterwinning en</p>

banen niet in overeenstemming geacht met de doelstellingen voor het gebied. Daarnaast acht de nota een spoedige vermindering en op langere termijn beëindiging van het militaire gebruik wenselijk.	bescherming van het grondwater en bescherming van de archeologische waarde betrokken.
In de nota Kiezen voor Recreatie worden voor het duingebied meer extensieve vormen van recreatie voorgestaan. Voor het duingebied wordt uitgegaan van versterking van de 'groene' betekenis van dit gebied. Voor de aanwezige grootschalige parkeervoorziening op het Zwarte Pad wordt de nadruk gelegd op een betere natuurlijke inpassing. Om tot slot de bereikbaarheid te optimaliseren wordt ingezet op een verbinding tussen de strandopgang en het Zwarte Pad.	In het bestemmingsplan is gekozen voor extensief recreatief medegebruik. Naast de komende aanwijzing, wordt de landschappelijke waarde in dit bestemmingsplan beschermd. De aanwezige grootschalige parkeervoorziening op het Zwarte pad kan door zijn afwijkende aard niet betrokken worden in de overgangsbepalingen die het Habitat-gebied geldt. De ontsluiting van het strand vanuit deze weg wordt als erfontsluiting voor het strand omschreven.
Op de plankaart van het streekplan Zuid-Holland West valt het gebied Oostduinen in de aanduiding "Natuurgebied met (inter)nationale status", Milieubeschermingsgebied voor stilte". Milieubeschermingsgebied voor grondwater" en ter plaatse van het defensieterrein "Militair (oefen)terrein".	Dit bestemmingsplan laat weinig kunstmatige geluidsbronnen toe, zodat daarmee het belang van het stiltegebied wordt gediend. De aanduiding "Natuurgebied met (inter)nationale status" is vertaald in de bestemming 'Natuur of 'Maatschappelijk-1. De aanduiding "Milieubeschermingsgebied voor grondwater" is middels het doeleind 'waterwinning of bescherming van grondwater' onderdeel van alle bestemmingen. Militair (oefen)terrein" is vertaald in de bestemming 'Maatschappelijk-1, Maatschappelijk-2, Maatschappelijk-3 en Maatschappelijk-4.
De bebouwings- en groene contouren uit dit Streekplan. Het bestemmingsplangebied ligt deels in de kanszone Internationale kustzone, zoals aangegeven in de Structuurvisie.	De Bebouwingscontour en daaraan grenzend de groene contour tonen een scheiding tussen bebouwde kom en buitengebied. De contouren worden gevolgd, met dien verstande dat het duingebied bij Hoornse Hop en bij de stormbaan ook in dit bestemmingsplan betrokken zijn. Door deze contouren en de aanwijzing tot Natura 2000-gebied vervalt de betekenis als kanszone.
Het provinciale Beleidsplan Natuur en Landschap volgt in hoofdlijnen het beleid zoals opgenomen in het Natuurbeleidsplan van het Rijk. De hoofddoelstelling van het Beleidsplan is landschapsbehoud; beheer is daarbij van groot belang.	In het voorgaande is aangegeven dat landschapsbeheer wel een taak is die in dit bestemmingsplan gewaarborgd wordt.
In de Nota Regels voor Ruimte moeten in natuurontwikkelingsgebieden de ontwikkelingsmogelijkheden voor natuurwaarden worden veiliggesteld. Onomkeerbare en/of ongewenste ontwikkelingen moeten tegengegaan worden. De uitbreiding van de horeca samenhangend met de recreatiefunctie niet voorgestaan. De gemeentelijke Structuurvisie Horeca hanteert het uitgangspunt dat buiten de horecaconcentraties overgegaan wordt tot vermindering van het aantal horecabedrijven.	Dit is in de bestemmingen voor het duingebied meegenomen. In het plangebied wordt de horecafunctie slechts als ondersteuning van het bezoekerscentrum toegelaten. Het betreft de bestemming Maatschappelijk-5. Andere horecavestigingen worden niet in het plan opgenomen.
Beleidskader verkeer	Vertaling in het bestemmingsplan
In het "Verkeersplan, verkeersbeleid tot 2010" wordt gesteld dat een stelsel van verbindende	Gelet op de aard van het gebied kan het niet doorkruist worden met voorzieningen voor

<p>en ontsluitende openbaar vervoerlijnen er voor dient te zorgen dat gebundelde vervoerstromen tussen woon- en werklocaties, verplaatsingen van en naar het centrum met de hoofdstations en andere belangrijke attractiepunten, op een goede, aantrekkelijke en snelle manier worden bediend.</p>	<p>openbaar vervoer. Het gebied is bereikbaar met buslijn 23 en vanuit de keerlus ten noorden van Scheveningen Badplaats met talrijke bus- en tramlijnen.</p>
<p>Het Verkeersplan stelt dat publieke voorzieningen voor de fiets integraal onderdeel uitmaken van de inrichting van de openbare ruimte.</p>	<p>Gelet op de aard van het gebied vormen publieke voorzieningen voor de fiets een zeer groot deel van het wegensysteem. Uitbreiding van fiets- en wandelpaden is niet voorzien, behoudens de verbinding tussen Zwarte Pad en het fiets- en wandelpad direct langs de kust richting Wassenaar. Deze is in de bestemming Natuur opgenomen.</p>
<p>Voor het Zwarte Pad en omgeving wordt in het Masterplan Scheveningen de nadruk gelegd op een betere natuurlijke inpassing. Ideeën om het parkeren hier te hergroeperen in een andere vorm, bijvoorbeeld in een parkeergarage afgedekt door een duinlandschap, zullen onderzocht worden op haalbaarheid. Ook minder vergaande varianten, bijvoorbeeld door herinrichting en ander materiaalgebruik, worden daarbij bekeken.</p>	<p>Gelet op de aard van het gebied is van een ingrijpende omvorming van de parkeerplaatsen afgezien. Het Masterplan Scheveningen heeft geen betrekking op dit buitengebied.</p>
<p>Aan de zijde van de van Alkemadelaan ligt een hoge druk aardgastransportleiding in de strook tussen de weg en het Nettenboetstersveld, naar het ontvangststation aan de Groningsestraat.</p>	<p>Gelet op zijn omvang en betekenis wordt aan deze leiding een dubbelbestemming toegekend met een beschermingszone aan weerszijden van 4 meter. In de leidingenstrook geldt een aanlegvergunningstelsel.</p>
<p>Beleidskader waterhuishouding</p>	<p>Vertaling in het bestemmingsplan</p>
<p>In de Provinciale milieuverordening Zuid-Holland is het plangebied als waterwingebied aangewezen. Daarin worden geen nieuwe ontwikkelingen toegelaten, die het huidige beschermingsniveau verslechteren. In het waterwingebied zijn daarbij bepaalde bedrijfssoorten, een selectie aan activiteiten en het bouwen van gebouwen op grond van de Woningwet van belang. In de Nota Regels voor Ruimte worden in waterwin- en grondwater-beschermingsgebieden geen nieuwe ontwikkelingen toegelaten, die het huidige beschermingsniveau verslechteren. Daarnaast is nieuwbouw op de stranden van de Noordzeekust en in de Keurzone van primaire en regionale waterkeringen uitgesloten.</p>	<p>Genoemde verordening is een medebewindsregeling die een specifiek doel dient en haar rechtskracht vindt buiten dit bestemmingsplan. In het plan is ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening op de ruimtelijke aspecten van deze regeling ingespeeld. Zo is het beschermen van het grondwater en/of de waterwinning als doeleind in de bestemmingen opgenomen die in de betreffende gebieden gelegen zijn. Met het bestemmingsplan worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Het bouwen van gebouwen en overkappingen in bestemmingen in het waterwingebied is beperkt tot de bouwvlakken. De grens van het plangebied aan de zijde van de bebouwde kom is zodanig gekozen dat het gehele waterwingebied van Oostduinen er in gelegen is. De productielocatie van het Duinwaterbedrijf Zuid-Holland is onlosmakelijk verbonden met het waterwingebied. Het duingebied kent natuurlijke en landschappelijke waarden, die een beperkende betekenis hebben voor daarvan afwijkende functies, zoals het pompstation. Uitbreiding op geringe schaal is mogelijk; de door</p>

	<p>het bedrijf aangegeven aanpassingen aan de spoelwaterbekkens zal onderdeel gaan uitmaken van de locatie; er wordt gestreefd naar inperking buiten het Pompstation samenhangend met het meer toepassen van diepteinfiltraties in het duingebied. De spoelwaterbekkens zijn opgenomen in de bestemming 'Bedrijf-3. Zij kennen geen bouwvlak en kennen de doeleind 'bescherming van natuurlijke en landschappelijke waarde' ook.</p> <p>De aanpassingen van het pompstation als gevolg van de wijziging van de kwaliteitseisen voor drinkwaterlevering, waarbij zij wat betreft haar omvang aan de oostzijde is uitgebreid en aan de noordzijde is ingekrompen, is in de bestemming 'Bedrijf-2 opgenomen.</p>
<p>De strook duingebied die zich van de zee af landinwaarts strekt tot 300 meter uit de Rijksstrandpalenlijn wordt in het kader van de Keur van het Hoogheemraadschap van Delfland zeewering genoemd. De functie zeewering wordt primair vervuld door de zeereep. De hoofddoelstelling voor deze zone is gericht op het in stand houden van de zeeweringfunctie door het vastleggen van het zand en het tegengaan van betreding. In de kernzone is geen bebouwing toegestaan.</p>	<p>De Keur is een medebewindsregeling met een specifiek doel, waarvan de rechtskracht buiten het bestemmingsplan ligt. In dit bestemmingsplan is daar ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening op ingespeeld. Deze strook is de bestemming Natuur aangewezen en één van de doeleinden is waterkering. Deze bestemming laat weinig bebouwing toe.</p>
<p>Beleidskader archeologie</p>	<p>Vertaling in het bestemmingsplan</p>
<p>Gronden in het plangebied op meer dan ca. 1,5 meter boven NAP hebben een hoge archeologische waarde. Het gaat daarbij om zeker tweederde van het plangebied.</p>	<p>Het behoud van het bodemarchief is als doeleind in de bestemmingen opgenomen die op deze gronden betrekking hebben.</p> <p>Op de gronden die deze hoogte kennen wordt het archeologisch waardevol gebied' door aanwijzing tot de dubbelbestemming Waarde beschermd.</p>
<p>Bestemmingsplannen dienen een juridische regeling te bevatten die in voldoende mate bescherming biedt tegen werkzaamheden, die tot een verstoring zouden kunnen leiden van het bodemarchief.</p>	<p>Met de inwerkingtreding van de Wet op de Archeologische Monumentenzorg (Wamz) kan op deze gronden in dat gebied in het belang van de archeologische monumentenzorg in een bestemmingsplan voor:</p> <p>werkzaamheden, geen bouwwerken zijnde, die de grond roeren, een aanlegvergunning verplicht gesteld en/of</p> <p>bouwwerkzaamheden, die grond roeren aanvullende bouwvoorschriften gesteld worden.</p> <p>Van beide mogelijkheden is in dit plan gebruik gemaakt. Initiatiefnemers dienen op grond van deze regels bij de aanvraag van bovengenoemd aanleg- en/of bouwvergunning een rapport te overleggen. De kosten zijn voor de initiatiefnemers. Daarin moet de daadwerkelijke archeologische waarde van het te verstoren terrein zijn vastgesteld.</p>

Het vaststellen van de daadwerkelijke archeologische waarde vindt binnen de archeologische monumentenzorg gefaseerd plaats. Na een bureauonderzoek kan het nodig zijn een archeologische inventarisatie in het veld uit te voeren. De resultaten van de inventarisatie kunnen vervolgens leiden tot een aanvullend archeologisch onderzoek. De resultaten van laatstgenoemd onderzoek vormen het uitgangspunt bij de keuze om een vindplaats te behouden, op te graven, waarnemingen uit te voeren tijdens het bouwproject of geen verdere stappen te ondernemen. Voor zover deze stappen gevolgd moeten worden, dienen deze in dat rapport opgenomen te worden met vermelding van de resultaten.

Teneinde onnodige procedures te vermijden wordt initiatienemer verzocht vooraf contact op te nemen met de Afdeling Archeologie van de gemeente.

Uitvoering van archeologisch (voor)onderzoek is in Nederland voorbehouden aan daarvoor vergunninghoudende bedrijven of instanties. De Afdeling Archeologie van de gemeente den Haag is daar één van.

Hoofdstuk 6 Toelichting op de bestemmingen

6.1 Inleiding

In het belang van een goede ruimtelijke ordening wijst het bestemmingsplan voor een bepaald gebied bestemmingen aan. Het bestemmingsplan bestaat uit een plankaart, regels en een toelichting. De bestemmingen zijn op de plankaart ingetekend en omschrijven de functie. De aanduidingen op de plankaart hebben betrekking op een bepaald doel of doelen van bestemmingen, of op regels, die in een bestemming worden gesteld. In de regels van het bestemmingsplan Oostduinen wordt per bestemming het doel van de bestemming omschreven en worden de bouwvorm, ligging, afmetingen en gebruik binnen omschreven grenzen mogelijk gemaakt. De plankaart en regels zijn juridisch bindend, de toelichting is juridisch niet bindend maar helpt bij de interpretatie van de plankaart en de regels.

De regels zijn als volgt ingedeeld:

- Inleidende regels. De inleidende regels (artikel 1 en 2) lichten de begrippen toe die in de regels voorkomen en ook de wijze van meten (hoogte, diepte et cetera) die moet worden gehanteerd.
- Bestemmingsregels. De bestemmingsregels (artikel 3 tot en met 15) bevatten voor elke bestemming een omschrijving van de doeleinden en bouwregels. Als specifiek voor een bestemming een ontheffingsbevoegdheid geldt, is deze in de betreffende bestemmingsbepaling opgenomen.
- Algemene regels. De algemene regels (artikel 16 tot en met 20) bevatten algemene – voor alle bestemmingen geldende – regels zoals de anti-dubbeltelbepaling, algemene regels ten aanzien van het bouwen, ten aanzien van het gebruik van gronden en bouwwerken en algemene ontheffingsregels.
- Overgangs- en slotregels. De laatste twee regels (artikel 21 en 22) betreffen achtereenvolgens het overgangsrecht en de slotregel.

6.2 Opzet van bestemmingen

Artikel 3 Bedrijf-1:

Aan het gasregel- en meetstation aan de Groningsestraat is de bestemming 'Bedrijf-1' aangewezen. Alleen in het bouwvlak mogen bedrijfsgebouwen ten behoeve van deze bestemming gebouwd worden. Ook de bescherming en de winning van het grondwater vormen een doeleind van deze bestemming.

Artikel 4 Bedrijf-2:

Centraal in het plangebied ligt het pompstation. Dit station aan de Pompstationsweg is onder de bestemming 'Bedrijf-2' gebracht. Naast het winnen van grondwater en produceren van drinkwater bevindt zich hier ook het toezicht op dit waterwingebied en op de distributie van het drinkwater. De grotere bedrijfsgebouwen mogen uitsluitend in de op de plankaart aangeduide bouwvlakken worden gebouwd. Voor de kleine verspreid liggende gebouwen is een speciale regeling opgenomen. De bestemming regelt geen natuurlijke en landschappelijke waarden.

Artikel 5 Bedrijf-3:

Dit terrein ligt op korte afstand van het bestemmingsvlak van de bestemming van 'Bedrijf-3'. Het is gericht op één fase van de drinkwaterproductie, waarbij uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde aangewend worden. Waterwinning en de bescherming van het grondwater vormen een doeleind van de bestemming. Ook de natuurlijke en landschappelijke waarden vormen een doeleind van deze bestemming.

Artikel 6 Maatschappelijk-1:

Een tamelijk deel van het plangebied wordt benut voor defensiedoeleinden. Gelet op hun onbebouwde karakter zijn de duingronden in deze bestemming ondergebracht. Waterwinning en de bescherming van het grondwater vormen een ander doeleind van de bestemming, evenals de bescherming van de natuurlijke en landschappelijke waarden en enkele voormalige kustverdedigingswerken.

Artikel 7 Maatschappelijk-2:

Aansluitend aan het duinengebied in de vorige bestemming ligt aan de Oude Waalsdorperweg een complex met verschillende veldsporten van het ministerie van Defensie. Deze benutting is onder de bestemming 'Maatschappelijk-2' gebracht. Waterwinning en de -bescherming vormen een ander doeleind van deze bestemming. De bestemming regelt geen natuurlijke en landschappelijke waarden, wel het behoud van een aantal voormalige kustverdedigingswerken.

Artikel 8 Maatschappelijk-3:

De stormbaan aan de zijde van de van Alkemadelaan kent een variatie aan vooral kleine bebouwing. Zij is onder deze bestemming gebracht. De bestemming regelt verder de bescherming van natuurlijke en landschappelijke waarden, evenals winning en de bescherming van grondwater.

Artikel 9 Maatschappelijk-4:

De radartoren is gelet op de aard van deze bebouwing in een specifieke bestemming ondergebracht die een bouwvlak kent. De bestemming regelt verder de bescherming van natuurlijke en landschappelijke waarden, evenals winning en de bescherming van grondwater.

Artikel 10 Maatschappelijk-5:

Het bezoekerinformatiecentrum met daaraan ondergeschikte horeca net voor de ingang van het pompstation is bestemd als 'Maatschappelijk-5'. De bestemming regelt verder de bescherming van natuurlijke en landschappelijke waarden, evenals winning en de bescherming van grondwater.

Artikel 11 Natuur:

Het duingebied in het westelijk deel van het plangebied en rondom het pompstation is de bestemming 'Natuur' aangewezen. De bescherming van de natuurlijke en landschappelijke waarden vormt een doeleind in de bestemming. Waterwinning en -bescherming, evenals extensief recreatief medegebruik en de bescherming van enkele voormalige kustverdedigingswerken zijn andere doeleinden. De duinen aan de zijde van het strand kennen ook het doeleind waterkering. Om de landschappelijke waarden te beschermen kent deze bestemming voor werken, geen bouwwerken zijnde, een aanlegvergunningstelsel.

Artikel 12 Verkeer (Verkeer-1, Verkeer-3):

Zowel de van Alkemadelaan als de Zwolsestraat is een hoofdverkeersweg, die de bestemming Verkeer-hoofdverkeersweg is aangewezen. De Groningsestraat is een verblijfsstraat, die de bestemming Verkeer-3 (verblijfsstraat) is aangewezen.

Artikel 13 Wonen:

In het zuiden van het plangebied langs de Van Alkemadelaan zijn drie woningen gelegen. Twee woningen bevinden zich in het voormalige stationsgebouw en één woning in het voormalige seinhuis. De woningen hebben de bestemming 'Wonen' gekregen. Bij de woningen in deze bestemmingen mogen hoofdgebouwen, bijgebouwen en aan- uitbouwen gebouwd worden. De hoofdgebouwen dienen in de bouwvlakken gebouwd te worden.

Artikel 14 Leiding-gas:

Omdat het transport van gas via buizen in de ondergrond afwijkt van bestemming op het maaiveld ervoer is hiervoor een dubbelbestemming gekozen met een beschermingszone.

Artikel 15 Waarde:

Ook vormt het plangebied een archeologisch waardevol gebied. Dit stelt een nadere bouwregel en een aanlegvergunningstelsel verplicht in de bestemmingen waarin het gelegen is.

Hoofdstuk 7   Economische uitvoerbaarheid

Het voorliggende bestemmingsplan vormt in hoofdzaak een nieuwe planologisch-juridische regeling voor een bestaande situatie. Deze regeling gaat in principe uit van consolidering van deze situatie. Er is geen sprake van een plan dat nog dient te worden verwezenlijkt, zodat het aspect van de economische uitvoerbaarheid in die zin niet van toepassing is.

Exploitatieplan

Van het vaststellen van exploitatieplan wordt afgezien omdat de voorgenomen bebouwing te klein is om voor een exploitatieplan in aanmerking te komen.

Hoofdstuk 8   Overleg en inspraak

Het overleg met overlegpartners als het Rijk en andere bij het plangebied betrokken instanties, zoals de wijkverenigingen in het kader van art. 3.1.1. Bro, wordt gevoerd gedurende de termijn van terinzagelegging van het ontwerp-bestemmingsplan.

Er is afgezien van het verlenen van inspraak voorafgaande aan het ontwerp-bestemmingsplan, omdat het een sterk conserverend karakter heeft en vrijwel onbewoond is. Gedurende de termijn van terinzagelegging kan een ieder een zienswijze indienen.

